

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów:

pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

**Akademia Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej
w Warszawie**

Data przeprowadzenia wizytacji: **9-10.01.2026 r.**

Warszawa, 2026

Spis treści

---

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	19
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	22
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	26
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	30
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	34
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	37
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	41
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	43

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Sławomir Przybyliński, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Justyna Kusztal, ekspert PKA
2. prof. dr hab. Małgorzata Sekułowicz, ekspert PKA
3. dr Przemysław Foligowski, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Wiktoria Chołka, ekspert PKA ds. studenckich
5. Natalia Nyt, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna prowadzonym na Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie (dalej również: APS) została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2025/2026. Wizytacja przeprowadzona została w formie stacjonarnej.

PKA po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na tym kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą stacjonarnej oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na ocenianym kierunku. Ponadto przeprowadzono hospitację zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac etapowych i dyplomowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodniczący zespołu oceniającego oraz jego członkowie poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	pedagogika (100%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	160 h / 9 ECTS	
Moduł kierunkowy (tzw. specjalność) / moduły kierunkowe realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	111	67
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2010 h	1209 h
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	180 ECTS	180 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	102 ECTS	102 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	54 ECTS	54 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS i godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	105 h	105 h

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Źródło: dane z raportu samooceny skorygowane o wyniki analizy eksperckiej poczynionej w toku wizytacji

Nazwa kierunku studiów	pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{5,6}	pedagogika (100%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry / 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	100 h / 5 ECTS	
Moduł kierunkowy (tzw. specjalność) / moduły kierunkowe realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	-	29
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁸	1020 h	639 h
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	120 ECTS	120 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	69 ECTS	69 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	60 ECTS	60 ECTS

⁵ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

łącna liczba punktów ECTS i godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	149 h	149 h
---	-------	-------

Źródło: dane z raportu samooceny skorygowane o wyniki analizy eksperckiej poczynionej w toku wizytacji

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie studia pierwszego i drugiego stopnia profil ogólnoakademicki zakłada przygotowanie nauczycieli pedagogów opiekunów i pedagogów szkolnych do pracy opiekuńczo-wychowawczej z dzieckiem i rodziną w szkole i w środowisku pozaszkolnym oraz przygotowanie do pracy w charakterze pedagoga szkolnego, wychowawcy w placówkach oświatowych (np. świetlicy szkolnej, internacie), ale kwalifikacje do pracy w szkołach i placówkach oświatowych uzyskuje się po ukończeniu studiów drugiego stopnia. Koncepcja kształcenia jest oryginalna i autonomiczna, a równocześnie jest zgodna z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2024 poz. 453) zał. nr 1. Standard kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (dalej: standard kształcenia nauczycieli), który ma zastosowanie do przygotowania nauczyciela przedmiotu, nauczyciela teoretycznych przedmiotów zawodowych, nauczyciela praktycznej nauki zawodu, nauczyciela prowadzącego zajęcia i nauczyciela psychologa.

Absolwent/ka uzyskuje kwalifikacje niezbędne do podjęcia zatrudnienia jako: wychowawca w placówkach wsparcia dziennego, wychowawczych i opiekuńczych oraz instytucjach pieczy zastępczej 235914; asystent rodziny 341207; koordynator rodzinnej pieczy zastępczej 263508; prowadzący rodzinny dom dziecka 531106; pozostali pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej 341290; wychowawca małego dziecka 234202; opiekun w żłobku/klubie dziecięcym 531107; pozostali specjaliści do spraw wychowania małego dziecka 234290. Natomiast po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent/ka uzyskuje kwalifikacje do wykonywania zawodu: pedagog szkolny 235912. Absolwent/ka studiów pierwszego stopnia może kontynuować kształcenie również na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna na drugim stopniu.

Cele kształcenia na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna wpisują się w cele strategiczne całej Uczelni i są to doskonałość badawcza, dydaktyczna oraz współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, stąd celem kształcenia na kierunku jest integracja wiedzy z zakresu nauk społecznych i humanistycznych z umiejętnościami praktycznymi i kompetencjami społecznymi, indywidualizacja procesu kształcenia poprzez tutoring rozwojowy, komunikowanie się w językach obcych i budowanie współpracy z otoczeniem społecznym i zawodowym, wspieranie rozwoju kadry dydaktycznej i prowadzenie badań naukowych. Koncepcja kształcenia została przygotowana przez

nauczycieli akademickich, inne osoby prowadzące zajęcia związane z praktyką pedagogiczną w instytucjach i organizacjach w Warszawie i regionie oraz była konsultowana ze studentami.

Koncepcję i cele kształcenia przyporządkowano do dyscypliny pedagogika w 100%.

Działalność naukowa Uczelni jest związana z koncepcją i celami kształcenia na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna i obejmuje badania w zakresach: szkoła i edukacja szkolna, szkoła jako środowisko wychowawcze; rodzina, relacje rodzinne i wsparcie psychopedagogiczne dziecka i rodziny oraz funkcjonowania rodzin w zróżnicowanych kontekstach społecznych; zagadnienia związane z dzieckiem, dzieciństwem, młodzieżą; badania dotyczące osób w wieku emerytalnym lub przedemerytalnym; wsparcie, pomoc i działania pomocowe; zagadnienia związane z wielokulturowością, migracjami i różnorodnością społeczną, zagadnienia związane z niepełnosprawnością, technologie, w tym technologie edukacyjne; teoretyczne dociekania filozoficzno-antropologiczne; metodologia badań; tutoring i metody wspierania refleksyjności; indywidualizacja nauczania. Tym samym należy stwierdzić, że działalność naukowa Uczelni jest związana z koncepcją i celami kształcenia i jest prowadzona w dyscyplinie pedagogika, do której kierunek jest przyporządkowany.

Uczelnia określiła efekty uczenia się na kierunku pedagogika. Efekty te korespondują z działalnością naukową Uczelni w dyscyplinie pedagogika, co wykazano szczegółowo w raporcie samooceny.

Efekty uczenia się określono na trzech poziomach. Na najwyższym poziomie przyjęto ogólne efekty uczenia się zgodnie z charakterystykami drugiego stopnia określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1606). W zasadzie przyporządkowanie do Polskiej Ramy Kwalifikacji (dalej PRK) nie jest konieczne w odniesieniu do efektów kierunkowych określonych w standardzie kształcenia nauczycieli, gdyż zapisy standardu kształcenia nauczycieli są zgodne z PRK, przyporządkowanie to jest zasadne w odniesieniu do efektów autonomicznie określanych przez Uczelnię.

Na drugim poziomie przyjęto efekty kierunkowe osobno dla studiów pierwszego i drugiego stopnia, których brzmienie jest: 1. identyczne jak niektórych efektów ogólnych i szczegółowych ze standardu kształcenia nauczycieli, 2. zmienione gramatycznie względem standardu oraz 3. wykraczające poza standard kształcenia nauczycieli (Moduł A). Wszystkie te efekty drobiazgowo i prawidłowo przyporządkowano do efektów ogólnych i szczegółowych określonych w standardzie kształcenia nauczycieli, a te wykraczające poza standard przyporządkowano do właściwego zakresu Polskiej Ramy Kwalifikacji. Na tej podstawie należy stwierdzić, że efekty uczenia się dla kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna studia pierwszego i drugiego stopnia zawierają wszystkie efekty ogólne i szczegółowe określone w standardzie kształcenia nauczycieli (strony 69-73 raportu samooceny). Uczelnia prawidłowo określiła odrębne efekty dla studiów pierwszego stopnia i dla studiów drugiego stopnia. Efekty nie powtarzają się co do zasady, a tam, gdzie ich zakresy pojęciowe na siebie zachodzą, odpowiada to koncepcji kształcenia pedagogów opiekunów i pedagogów szkolnych w APS, gdyż efekty w zakresie wiedzy co do zasady na pierwszym stopniu realizowane mają być na poziomie zaawansowanym, a na drugim stopniu na poziomie pogłębionym.

Niektóre efekty uczenia się (odnoszące się do grupy zajęć B, C, D) wymagają korekty gramatycznej. Korekta powinna też objąć ujednolicenia w zakresie zaawansowanego poziomu wiedzy i niektórych umiejętności na pierwszym stopniu studiów, gdzie Uczelnia prawdopodobnie omyłkowo odnosi się do wiedzy podstawowej, co jest niezgodne z poziomem 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji. Równocześnie jednak w opisie studiów w raporcie samooceny Uczelnia wskazuje efekty dla studiów pierwszego

stopnia na poziomie zaawansowanym, choć w tabeli efektów pojawia się poziom podstawowy (strony 69-73 raportu samooceny). Korekta powinna objąć w szczególności efekty: POWS1_W01, POWS1_W07.

Trzeci zestaw efektów uczenia się to efekty sformułowane dla zajęć (tzw. przedmiotowe), które określono w sylabusach, efekty te przyporządkowano prawidłowo do efektów kierunkowych, przy czym analiza treści sylabusów dokonywana w systemie USOS nie pozwala na weryfikację, czy wszystkie efekty sformułowane dla zajęć przypisane są prawidłowo.

Natomiast analiza treści raportu samooceny pozwala na wniosek o pełnym odzwierciedleniu efektów uczenia się określonych w sylabusach w efektach kierunkowych, a następnie o odzwierciedleniu efektów kierunkowych w efektach ogólnych i szczegółowych określonych w standardzie kształcenia nauczycieli (grupa zajęć B, C, D, E). Tak samo jest w grupie A, gdzie efekty uczenia określa Uczelnia w zakresie merytorycznego przygotowania do nauczania pierwszego przedmiotu/ pierwszych zajęć lub drugiego przedmiotu/drugich zajęć, czyli w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej i w zakresie pedagogiki szkolnej (uzasadnienie zawierają strony 75-78 raportu w odniesieniu do studiów pierwszego stopnia oraz strony 78-79 w odniesieniu do studiów drugiego stopnia). Ponadto należy stwierdzić, że „zachodzi pełna spójność pomiędzy efektem kierunkowym, efektami przedmiotowymi i realizowanymi treściami i metodami, służącymi ich realizacji. Zgodność ta (do weryfikacji na poziomie sylabusów) jest systematycznie sprawdzana audytami...” (co wskazano na stronie 117 raportu samooceny).

W efektach uczenia się można między innymi wyróżnić te, które uwzględniają kompetencje badawcze (studia pierwszego stopnia efekt POWS1_U03, studia drugiego stopnia efekt POWS2_U05, umiejętność komunikowania się w języku obcym (studia pierwszego stopnia efekt POWS1_U11) i kompetencje społeczne niezbędne w działalności pedagogicznej (studia pierwszego stopnia efekt POWS1_K07).

W związku z powyższym należy stwierdzić, że efekty uczenia się (kierunkowe, dla zajęć lub grup zajęć) są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim studiów pierwszego i drugiego stopnia i są zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji (w odniesieniu do efektów, które samodzielnie określa Uczelnia w zakresie przygotowania merytorycznego i dydaktycznego do prowadzenia pierwszych zajęć i do prowadzenia drugich zajęć – moduł A i E standardu kształcenia nauczycieli), w szczególności uwzględniają kompetencje badawcze, umiejętność komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w pedagogicznej działalności naukowej.

Wszystkie efekty kierunkowe są specyficzne dla pedagogiki i pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej i szkolnej, a także zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie pedagogika, do której kierunek jest przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej Uczelni w dyscyplinie pedagogika.

Efekty uczenia się kierunkowe i sformułowane dla zajęć są możliwe do osiągnięcia i zredagowane w sposób zrozumiały, są także sformułowane w sposób pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji, co jest widoczne w sylabusach.

Analiza dokumentacji pozwala na stwierdzenie, że efekty uczenia się dla kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna studia pierwszego i drugiego stopnia zawierają wszystkie ogólne i szczegółowe efekty uczenia się zawarte w standardzie kształcenia nauczycieli (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia

przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2024 poz. 453) zał. nr 1. Standard kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, który ma zastosowanie do przygotowania nauczyciela przedmiotu, nauczyciela teoretycznych przedmiotów zawodowych, nauczyciela praktycznej nauki zawodu, nauczyciela prowadzącego zajęcia i nauczyciela psychologa. Należy jednak dodać, że Uczelnia nie przyjęła niektórych ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się w dokładnym literalnym brzmieniu z w/w rozporządzenia, ale dokonała ich parafrazy lub zmiany gramatycznej, zachowując ich znaczenie.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Akademia Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie przyporządkowała kierunek pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna studia pierwszego stopnia i studia drugiego stopnia profil ogólnoakademicki do dyscypliny pedagogika. Takie przyporządkowanie znajduje uzasadnienie w koncepcji kształcenia pedagogów w Uczelni. Koncepcja kształcenia jest ściśle związana ze przyjętą strategią rozwoju Uczelni.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna studia pierwszego i drugiego stopnia obejmują kształcenie pedagogów poprzez wyposażenie ich w wiedzę, umiejętności i kompetencje, niezbędne do podejmowania działań pedagogicznych w obszarze opieki, wychowania i realizacji zadań zawodowych pedagoga szkolnego.

W określaniu koncepcji i celów kształcenia brali udział interesariusze zewnętrzni współpracujący z Uczelnią oraz nauczyciele akademicy i studenci.

Kierunkowe efekty uczenia się są specyficzne dla pedagogiki, w tym dla pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej i szkolnej i możliwe do osiągnięcia, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalają co do zasady na stworzenie systemu ich weryfikacji, ale efekty określone dla studiów pierwszego stopnia nie zawsze są zgodne z poziomem 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Kierunkowe efekty uczenia się są specyficzne dla pedagogiki, w tym dla pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej i szkolnej i możliwe do osiągnięcia, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalają co do zasady na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Kierunkowe efekty uczenia się są co do zasady zgodne z efektami ogólnymi i szczegółowymi określonymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2024 poz. 453) zał. nr 1. Standard kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, chociaż efekty te nie zachowują literalnego brzmienia z w/w rozporządzenia, ale odpowiadają im znaczeniowo.

Kierunkowe efekty uczenia się wpisujące się w moduł A i E określone w ramach autonomii Uczelni są przyporządkowane prawidłowo do właściwego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Zalecenia

1. Zaleca się przyjęcie kierunkowych efektów uczenia się w literalnym brzmieniu efektów ogólnych i szczegółowych dla grup zajęć B, C i D, określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2024 poz. 453) zał. nr 1. Standard kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.
2. Zaleca się dokonanie korekty niektórych kierunkowych efektów uczenia się w zakresie zaawansowanego poziomu wiedzy i niektórych umiejętności na pierwszym stopniu studiów, gdzie Uczelnia prawdopodobnie omyłkowo odnosi się do wiedzy podstawowej, co jest niezgodne z poziomem 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna studia pierwszego i drugiego stopnia podzielono zgodnie ze standardem kształcenia nauczycieli na moduły. „Moduły zostały wyznaczone przez treści niezbędne do uzyskania kwalifikacji zawodowych potrzebnych do wykonywania pracy nauczyciela – pedagoga opiekuńczo-wychowawczego (i nauczyciela pedagoga szkolnego), a także standardy kształcenia nauczycieli oraz zajęcia związane z prowadzoną na uczelni działalnością naukową w dyscyplinie pedagogika” (strona 74 raportu samooceny). Dla studiów pierwszego stopnia określono: Moduł przygotowania merytorycznego z zakresu pracy opiekuńczo-wychowawczej (Ogólne przygotowanie merytoryczne z zakresu pracy opiekuńczo-wychowawczej + Przygotowanie merytoryczne – praca opiekuńczo-wychowawcza na rzecz dziecka i rodziny + Przygotowanie merytoryczne – praca opiekuńczo-wychowawcza w instytucjach systemu oświaty); Moduł przygotowania psychologiczno-pedagogicznego; Moduł podstawy dydaktyki i emisji głosu; Moduł przygotowania metodycznego do wykonywania zadań pedagoga i wychowawcy. Moduł edukacji spersonalizowanej; Moduł dyplomowy. Na studiach drugiego stopnia wyróżniono: Moduł diagnostyczno-badawczy; Moduł teoretyczny; Moduł merytoryczno-metodyczny; Moduł językowy; Moduł samorozwojowy.

Na studiach pierwszego stopnia zajęcia z modułu ogólnoakademickiego są wspólne dla wszystkich kierunków pedagogicznych realizowanych w Akademii Pedagogiki Specjalnej.

W zakresie zgodności ze standardem kształcenia nauczycieli efekty uczenia się, a w konsekwencji i treści programowe, obejmują grupę zajęć A oraz niektóre efekty z grupy zajęć D. Moduł przygotowania psychologiczno-pedagogicznego odpowiada grupie zajęć B ze standardu kształcenia nauczycieli. Natomiast treści programowe podstaw dydaktyki i emisji głosu odnoszą się do grupy zajęć C. Moduł przygotowania metodycznego odpowiada grupie zajęć D określonych w standardzie

kształcenia nauczycieli. Treści programowe na studiach drugiego stopnia pogłębiają treści realizowane podczas studiów drugiego stopnia i rozszerzają ich zakres o kształcenie w zakresie języka obcego, gdzie realizowane są zajęcia w języku angielskim oraz o treści „samorozwojowe” obejmujące wyznaczanie celów edukacyjnych, analizowanie własnych doświadczeń oraz planowanie dalszej ścieżki kształcenia. Układ treści programowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia ma charakter kaskadowy i treści ogólne są podstawą do treści specjalistycznych. Treści programowe są w pełni zgodne z koncepcją kształcenia na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie pedagogika, ujmują kierunek studiów kompleksowo i są specyficzne dla zajęć tworzących program studiów. Treści programowe na ocenianym kierunku zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się, w tym efektów uczenia się zawartych w standardzie kształcenia nauczycieli.

Studia pierwszego stopnia trwają trzy lata (6 semestrów) i zakładają 180 ECTS. Studia drugiego stopnia trwają dwa lata (4 semestry) i zakładają 120 ECTS, absolwent studiów pierwszego stopnia uzyskuje tytuł licencjata, studiów drugiego stopnia – magistra. Wszystkie zajęcia realizowane na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna pierwszego i drugiego stopnia są zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów. Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość odbywają się w trybie synchronicznym. Czas trwania studiów, nakład pracy konieczny do ukończenia studiów, mierzony łączną liczbą punktów ECTS, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Na studiach pierwszego stopnia grupa zajęć w module ogólnoakademickim wspólnym dla wszystkich kierunków studiów w APS obejmuje 22 ECTS, zajęcia z modułu przygotowania merytorycznego z zakresu pracy opiekuńczo-wychowawczej obejmują 48 ECTS, zajęcia z modułu przygotowania psychologiczno-pedagogicznego obejmują 50 ECTS, z modułu podstawy dydaktyki i emisji głosu 6 ECTS, natomiast zajęcia z modułu przygotowania metodycznego do wykonywania zadań pedagoga i wychowawcy – 31 ECTS, z modułu edukacji spersonalizowanej 10 ECTS, a moduł dyplomowy obejmuje 13 ECTS.

Na studiach drugiego stopnia moduł diagnostyczno-badawczy obejmuje 35 ECTS, teoretyczny – 31, merytoryczno-metodyczny – 27, językowy – 12, a samorozwojowy 15 ECTS.

W odniesieniu do standardu kształcenia nauczycieli Uczelnia oferuje więcej godzin zajęć i ECTS, niż minima określone w standardzie i tak: treści programowe traktowane globalnie dla studiów pierwszego i drugiego stopnia, przypisane do modułu B obejmują 435 godzin (288 na studiach stacjonarnych) i 40 ECTS, treści programowe przypisane do modułu C obejmują 105 (69 na studiach niestacjonarnych) godzin i 8 ECTS, treści programowe z modułu e obejmują 705/ (402 na studiach niestacjonarnych) godzin i 64 ECTS. Treści te w godzinach i liczba przekraczają minima określone w standardach, w celu utrwalenia i rozszerzenia treści programowych. Treści programowe przypisane do modułów A i E, co do których efekty uczenia się i same treści określa uczelnia obejmują 19 zajęć (w tym jedna para to zajęcia do wyboru) na studiach pierwszego stopnia oraz 10 zajęć na studiach drugiego stopnia.

Zajęcia realizowane są w formie wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów, seminariów i warsztatów. Na każdym stopniu studiów zdecydowana większość zajęć odbywa się w formach aktywizujących, takich jak ćwiczenia i warsztaty.

Grupy ćwiczeniowe liczą co najmniej 16 i nie więcej niż 30 osób, grupy warsztatowe – co najmniej 10 osób, konwersatoria – co najmniej 10 osób, lektoraty – co najmniej 14 i nie więcej niż 20 osób, seminaria dyplomowe – co najmniej 8 i nie więcej niż 12 osób, zajęcia prowadzone w języku obcym – co najmniej 10 osób, tutoring grupowy – co najmniej 8, nie więcej niż 12 osób.

Kaskadowa sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Program studiów umożliwia studentom wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów, czyli 54 ECTS na studiach pierwszego stopnia, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Zajęcia do wyboru to: *podstawy wiedzy o sztuce (lub) wiedza o kulturze (3 ECTS)*, *gry i zabawy – metodyka (lub) metodyka pracy wychowawczej z grupą (3 ECTS)*, *arteterapia (lub) biblioterapia (1 ECTS)*, *warsztat pracy asystenta rodziny (lub) praca opiekuńczo-wychowawcza metodą podwórkową (2 ECTS)*, *kompetencje coachingowe (lub) kompetencje tutoringowe (3 ECTS)*, *warsztat pracy opiekuna – wychowawcy (lub) metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej (4 ECTS)*, *planowanie i dokumentacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole (lub) konstruowanie programu profilaktycznego i wychowawczego (3 ECTS)*, *sesja coachingowa (lub) Sesja tutoringowa (3 ECTS)* *tutoring rozwojowy – warsztaty dla studentów (do wyboru) (2 ECTS)*

Zajęcia do wyboru na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia to 225 godzin, na studiach niestacjonarnych 120 godzin.

Na studiach drugiego stopnia zajęcia do wyboru to: *WS-2F-WPG Warsztat pracy z grupą - podstawy socjoterapii* lub *WS-2F-DGP Dynamika grupy i procesy grupowe (warsztat)*, *WS-2F-TRU tutoring rówieśniczy* lub *WS-2F-TSZ tutoring szkolny (ćwiczenia)*, *WS-2F-IPO innowacje w pracy opiekuńczej i wychowawczej* lub *WS-2F-SWP socjalizacja i wychowanie w placówkach pieczy zastępczej (ćwiczenia)*, *Praca oświatowa i opiekuńczo-wychowawcza: II sektor (lub) Praca oświatowa i opiekuńczo-wychowawcza: III sektor*. Zajęcia te stanowią na studiach stacjonarnych wynosi 165 godzin i niestacjonarnych 108 godzin oraz 17 ECTS. Ponadto do wyboru studenci mają: seminaria dyplomowe – na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych 90 h (10 ECTS), zajęcia językowe – na studiach stacjonarnych 120 godzin (8 ECTS), na studiach niestacjonarnych 90 godzin (8 ECTS), zajęcia sportowe – na studiach stacjonarnych 60 godzin (0 ECTS), zajęcia o charakterze fakultatywnym i konwersatoryjnym. Są to: *inkluzyjna praktyka – fakultety w języku obcym – na studiach stacjonarnych 30 godzin (2 ECTS)*, na studiach niestacjonarnych 15 godzin (2 ECTS). *Pedagogiczne wyzwania współczesności – fakultety w języku obcym – na studiach stacjonarnych 30 godzin (2 ECTS)*, na studiach niestacjonarnych 15 godzin (2 ECTS).

Uczelnia wykazała w pełni powiązanie treści programowych przyporządkowanych konkretnym modułom na ocenianym kierunku z działalnością naukową w dyscyplinie pedagogika.

55% punktów (102 ECTS) na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna studia pierwszego stopnia to punkty, które studenci uzyskują w ramach zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie pedagogika. Natomiast na studiach drugiego stopnia 57% (69 ECTS) stanowią punkty, które studenci uzyskują w ramach zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie pedagogika.

Kształcenie językowe prowadzone jest w formie lektoratów podczas 4 semestrów nauki, studenci uzyskują kompetencje językowe na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOJK). Podczas semestru piątego i szóstego kompetencje językowe rozwijane są na zajęciach fakultatywnych. Studenci studiów stacjonarnych mają 120 godzin lektoratu, zaś niestacjonarnych 90 godzin, a następnie 2x 30/ 2x15 godzin zajęć fakultatywnych w języku obcym. Natomiast na studiach drugiego stopnia przewidziano dwa zajęcia fakultatywne w języku obcym w wymiarze 2x30 godzin na studiach stacjonarnych i 2x12 godzin na studiach niestacjonarnych, podczas których osiągają poziom B2+ ESOKJ. Ponadto kształcenie językowe obejmują uczestnictwo w zajęciach prowadzonych przez profesorów wizytujących w Uczelni, a ich wykłady i konwersatoria cieszą się popularnością wśród studentów.

Uczelnia nie określiła w programie studiów liczby punktów ECTS przypisanej zajęciom z nauk humanistycznych, rekomenduje się określenie tej liczby zgodnie z wymaganiami prawnymi, jako że w programie studiów takie zajęcia zostały uwzględnione.

Korzystanie z metod i technik kształcenia na odległość w APS określone jest uchwałach Senatu, które dotyczą wykazu zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w danym roku akademickim. Ponadto Uczelnia w organizacji takich zajęć kieruje się regulaminem zdalnego kształcenia obejmującym warunki organizowania kształcenia zdalnego w APS. Uczelnia dysponuje oprócz popularnej w naszym kraju platformy, także własną platformą edukacyjną i stwarza warunki do organizacji takich zajęć nie tylko poprzez posiadaną infrastrukturę, ale i przez szkolenia kadry i wsparcie studentów. Na rok akademicki 2025/2026 uchwałą Senatu określono wykaz zajęć zdalnych w trybie synchronicznym na ocenianym kierunku. Na studiach pierwszego stopnia jest to 11 zajęć w formie wykładów, na studiach drugiego stopnia 3 wykłady, co nie przekracza dozwolonej prawem liczby ECTS. Zajęcia w trybie asynchronicznym to tylko kurs elearningowy dotyczący bezpieczeństwa i higieny kształcenia.

Na studiach drugiego stopnia liczba punktów przypisanych zajęciom prowadzonym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość wynosi od 14 do 30 ECTS, czyli 11-25% wszystkich ECTS określonych w programie studiów. Zajęcia te są częścią programu studiów, Uczelnia zapewnia warunki do ich prowadzenia oraz wsparcie dla kadry naukowej i studentów w korzystaniu z metod i technik kształcenia na odległość w procesie kształcenia.

Metody kształcenia na ocenianym kierunku są adekwatne do celów kształcenia i efektów uczenia się, są zróżnicowane i wiele z nich jest specyficznych dla kształcenia pedagogów. Zajęcia realizowane są w formach takich jak: wykłady, ćwiczenia, konwersatoria i warsztaty. W zakresie zróżnicowania metod kształcenia adekwatnie do efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji w Uczelni wykorzystuje się: metody wykładowe konwencjonalne, monograficzne, konwersatoryjne (problemowy, wykład aktywizujący) oraz metody takie jak: rozmowa kierowana, pogadanka, panel dyskusyjny, metody dialogowe, debata oksfordzka. Szczególnie adekwatnie do efektów uczenia się w zakresie wiedzy stosuje się metody takie jak: gry dydaktyczne, prezentacje multimedialne w wykonaniu studentów, sesje plakatowe, quizy, studium przypadku, analiza dokumentów źródłowych i danych statystycznych, webinaria z udziałem ekspertów/specjalistów z danej dziedziny. Dla efektów w zakresie umiejętności wykorzystuje się metody takie jak: analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca z tekstem, prace pisemne, eseje, dyskusja, dialog. Podczas ćwiczeń wykorzystywane są metody oglądowe (pokazy multimedialne i publikacje) oraz metody takie jak: sesja plakatowa, metody dramowe; gry dydaktyczne; burza mózgów; kula śniegowa działania praktyczne; metoda projektu,

metoda problemowa; analiza SWOT, ćwiczenia warsztatowe, mikronauczanie; konsultacje indywidualne bezpośrednie, e-learning, portfolio refleksyjne, metoda odwróconej klasy (flipped classroom) symulacje i scenariusze sytuacyjne, rozwiązywanie studiów przypadków (case study), natomiast adekwatnie do efektów w zakresie kompetencji wykorzystywane są: wizyty terenowe, metody działania, praktyki, metody dramowe dyskusja, dialog. Ponadto kompetencje społeczne rozwijane są poprzez metody takie jak: metody waloryzacyjne (eksponujące wartości), sytuacyjne projekt, miniprojekt grupowy, tutoring rówieśniczy i grupowy, debata oksfordzka refleksyjny dziennik praktyk lub portfolio kompetencji.

Metody te bez wątpienia stymulują studentów do samodzielności i odgrywania aktywnej roli w procesie uczenia się i umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny pedagogika. Na studiach pierwszego stopnia 56% punktów ECTS (102 ECTS) stanowią punkty przypisane do zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w pedagogice, do której został przyporządkowany kierunek studiów. Treści programowe na drugim roku studiów obejmują podstawy metodologii nauk społecznych oraz kontynuują te treści podczas seminariów. Na studiach drugiego stopnia 57% (69 ECTS) to punkty, które studenci uzyskują w ramach zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w pedagogice.

Metody kształcenia stosowane podczas lektoratów lub zajęć w języku obcym są tak dobierane, aby umożliwić studentom nabycie kompetencji językowych, czyli metody pozwalające na „rozwijanie struktur leksykalno-gramatycznych oraz umiejętności komunikacyjnych, takie jak pogadanka, metody aktywizujące (dyskusja, dialog), metoda komunikacyjna, projektu, praktyczna, eksponująca, design thinking”. Stosowane są także multimedialne techniki nauczania w strategiach bezpośrednich (pamięciowe, kojarzeniowe i kompensacyjne), pośrednich oraz społecznych (współpraca interpersonalna). W przypadku *zajęć język obcy 1, 2 i 3* studenci mają do dyspozycji także ćwiczenia na platformie internetowej APS rozwijające umiejętności czytania, słuchania i pisanie oraz znajomość struktur gramatycznych i leksykalnych (za: raportem samooceny).

Praktyki na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna stanowią integralny element programu i planu studiów i pozostają w korelacji z innymi zajęciami. W trakcie praktyk realizowane są efekty uczenia się określone w programie studiów, które mają również umożliwić zdobycie kwalifikacji niezbędnych do wykonywania zawodu nauczyciela, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Głównym celem praktyk jest rozwijanie kompetencji zawodowych poprzez praktyczne zastosowanie wiedzy teoretycznej oraz umiejętności nabytych podczas zajęć akademickich. Zasady ich organizacji, rodzaje praktyk, zakres praw i obowiązków studentów i opiekunów oraz inne kwestie związane z realizacją praktyk zawodowych zostały określone w: Statucie Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej z 2023 r., Regulaminie studiów z 2024 r., Regulaminie praktyk z 2023 r. i zarządzeniu Rektora z 2020 r. w sprawie należności i opłat związanych z realizacją praktyk studenckich w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej. Praktyki na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna odbywają się zgodnie z ww. Regulaminem praktyk, który reguluje wszystkie kwestie formalno-organizacyjne oraz zawiera wzory obowiązującej dokumentacji. Za koordynację praktyk na poziomie Uczelni odpowiada Uczelniany Koordynator Praktyk, natomiast bezpośrednią opiekę nad studentami sprawują instytutowi opiekunowie praktyk z ramienia Uczelni. Funkcję tę w odniesieniu do ocenianego kierunku pełnią pracownicy zatrudnieni w Instytucie Pedagogiki, którzy posiadają właściwe przygotowanie merytoryczne w tym zakresie. Poza opiekunem praktyk z ramienia Uczelni każdy student realizujący praktyki posiada wyznaczonego

opiekuna praktyk w zakładzie pracy, w którym odbywa praktyki. Taka struktura odpowiedzialności pozwala na zapewnienie studentom optymalnego wsparcia na każdym z etapów – planowania, realizacji i rozliczania praktyki.

Wszyscy studenci studiów pierwszego stopnia kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna realizują praktyki w wymiarze 160 godzin w ciągu 3 lat, którym przyporządkowano 9 punktów ECTS, zaś na studiach drugiego stopnia – praktyki realizowane są w wymiarze 100 godzin (dotyczy to zarówno studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych) w ciągu 2 lat, którym przyporządkowano 5 punktów ECTS. Studenci realizują praktykę zgodnie z sylabusem, w którym zamieszczone są informacje o rodzaju praktyki, wymiarze godzin, miejscu realizacji praktyk, efektach uczenia się, zadaniach, warunkach i terminach zaliczenia oraz wymiarze punktów ECTS. Sylabus i pozostałe dokumenty są opracowywane przez koordynatorów i uczelnianych opiekunów praktyk adekwatnie do programów kształcenia i specyfiki specjalności, a następnie udostępniane studentom w systemie USOS – studenci mają dzięki temu nieograniczony dostęp do programu danej praktyki, karty praktykanta i innych dokumentów. W ramach studiów pierwszego stopnia studenci odbywają praktykę asystencko-pedagogiczną w placówce oświatowej (szkoła podstawowa) w wymiarze 40 godzin na I roku studiów, praktykę pedagogiczną w placówce oświatowej (szkoła ponadpodstawowa) w wymiarze 60 godzin na II roku studiów oraz praktykę dyplomową w placówkach opiekuńczo-socjalnych w wymiarze 60 godzin na III roku studiów. Na studiach drugiego stopnia studenci odbywają praktykę asystencko-pedagogiczną w placówkach oświatowych w wymiarze 40 godzin na I roku studiów oraz praktykę pedagogiczną w placówkach oświatowych w wymiarze 60 godzin na II roku studiów. Zarówno charakter praktyk, jak i założone dla nich efekty są zróżnicowane.

Dodatkową pomocą dla studentów i opiekunów praktyk są zbiory niezbędnych dokumentów, tzw. zespoły zadaniowe (osobny dla studentów i osobny dla opiekunów praktyk) – w zespołach znajdują się m.in. wszystkie najważniejsze dokumenty i informacje dotyczące realizacji praktyk.

Wybór miejsca realizacji praktyk musi być zgodny z wymogami programu studiów oraz zapewniać wysoką jakość przygotowania praktycznego. W związku z przyjętymi założeniami podejmowana jest współpraca z placówkami edukacyjnymi, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, instytucjami i organizacjami, z którymi Uczelnia współpracuje przy różnych projektach i zadaniach o charakterze naukowym, dydaktycznym i popularyzatorskim, a które potencjalnie mogą stanowić miejsce zatrudniania absolwentów. Mając na uwadze realizację praktyk wysokiej jakości. Uczelnia zawiera formalne porozumienia z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego. Studenci na ocenianym kierunku realizują praktyki studenckie w różnych instytucjach i podmiotach, takich jak m.in.: żłobki, przedszkola, szkoły, środowiskowe Ogniska Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, świetlice środowiskowe, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, organizacje pozarządowe (fundacje i stowarzyszenia), placówki socjoterapeutyczne, urzędy, sądy, zakłady karne, centra opiekuńcze, warsztaty terapii zajęciowej i inne. Instytucje będące miejscem realizacji praktyk są zgodne z profilem potrzebami kierunku i zapewniają realizację założonych efektów uczenia się. Aktualizowane wykazy instytucji są przesyłane do wszystkich uczelnianych opiekunów praktyk, aby zapewnić studentom wsparcie w zakresie poszukiwania miejsca praktyk, umożliwiającego optymalną realizację przewidzianych zadań i osiągnięcie efektów. Studenci nie muszą wybierać wyłącznie spośród podmiotów wskazanych przez Uczelnię - istnieje możliwość wskazania przez studenta wybranego przez siebie miejsca praktyk. W razie potrzeby uczelniany opiekun praktyk włącza się w proces uzgodnień z wybranym podmiotem i wspiera osobę pragnącą dostać się na praktyki do danej instytucji, dokonuje również weryfikacji miejsca odbywania praktyk.

Efekty uczenia się, które powinny zostać osiągnięte w trakcie realizacji praktyk zawodowych są zgodne z potrzebami kierunku. Regulacje odnoszące się do studenckich praktyk zawodowych realizowanych na kierunku, zawarte w dokumentach obowiązujących na Uczelni, określają organizację praktyk, warunki zaliczenia praktyk, zasady zwolnienia z praktyk, zasady nadzoru nad praktykami, program praktyk oraz obowiązki studenta związane z praktykami.

Uczelnia prowadzi badania diagnostyczne mające na celu zgromadzenie informacji o stanie realizacji praktyk. W proces badawczy zostały zaangażowane 3 grupy: studenci, opiekunowie uczelniani oraz przedstawiciele instytucji zapewniających możliwość realizacji praktyk studenckich. Zgodnie z przyjętym założeniem badania są realizowane co 2 lata. Ostatnia edycja analizy w tym zakresie odnosi się do roku 2024. Wyniki zostały przedstawiono w formie raportów i zaprezentowane podczas spotkania interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Raporty są dostępne na stronie Uczelni. Należy podkreślić, że istnieje możliwość oceny praktyk przez studentów w celu uzyskania informacji niezbędnej do organizowania praktyk wysokiej jakości w instytucjach otoczenia.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami i wymogami kierunku i procesu uczenia się, jest to bowiem infrastruktura podmiotów różnego typu, publicznych i niepublicznych, o profilu zgodnym z potrzebami ocenianego kierunku, co umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Zajęcia na ocenianym kierunku studia stacjonarne odbywają się od poniedziałku do piątku, natomiast zajęcia na studiach niestacjonarnych odbywają się w soboty i niedziele. Rok akademicki dzieli się na dwa semestry, sesja egzaminacyjna ogłaszana jest w kalendarzu roku akademickiego, obejmuje także sesję poprawkową. Należy stwierdzić, że rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się oraz prawidłową weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardzie kształcenia nauczycieli.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe na ocenianym kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna studia pierwszego i drugiego stopnia mają charakter kompleksowy i zarazem specyficzny dla zajęć ulokowanych w dyscyplinie pedagogika.

Program studiów obejmuje sześć semestrów na studiach pierwszego stopnia i cztery semestry na studiach drugiego stopnia. Czas ten został poprawnie oszacowany. Nakład pracy studenta mierzony łączną liczbą 180 punktów ECTS na studiach pierwszego i 120 punktów ECTS na studiach drugiego stopnia oraz nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do

poszczególnych zajęć został generalnie poprawnie oszacowany i zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych prowadzących i studentów w programie studiów łącznie i dla poszczególnych zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, a ponadto jest zgodna z wymaganiami określonymi w standardach kształcenia nauczycieli (w odniesieniu do grup zajęć regulowanych w standardzie kształcenia nauczycieli).

Sekwencja zajęć, dobór form i proporcje godzin zajęć realizowanych w formach aktywizujących (ćwiczenia, warsztaty, konwersatoria) umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Program studiów umożliwia studentom elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia przez wybór zajęć. Program studiów na kierunku pedagogika studia pierwszego stopnia obejmuje zajęcia lektoratowe w zakresie nauki języków obcych, na studiach drugiego stopnia są to zajęcia prowadzone w języku obcym.

Metody kształcenia na kierunku pedagogika są różnorodne, specyficzne dla prowadzonych zajęć i zapewniają studentom osiągnięcie efektów uczenia się. Dobór metod zajęć uwzględnia najnowsze osiągnięcia w dydaktyce akademickiej. Metody aktywizujące stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się.

Program, organizacja i nadzór nad realizacją praktyk studenckich, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, także tych, które są związane z nabywaniem przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i udostępnione zasady obejmujące m.in. wskazanie osób, które odpowiadają za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku oraz określenie ich zadań i zakresu odpowiedzialności, kryteria, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, reguły zatwierdzania miejsc odbywania praktyki samodzielnie wybranych przez studenta, procedurę zaliczenia realizacji praktyk i potwierdzania efektów uczenia się, reguły przeprowadzania weryfikacji poprawności realizacji praktyk, wymogi formalne i zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania oraz zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk u pracodawców oraz zasady wzajemnych relacji. Proces odbycia praktyk zaplanowano w sposób, który zapewnia realizację procesu uczenia się zgodnie z wymaganiami kierunku.

Rozplanowanie zajęć na kierunku pedagogika umożliwia studentom efektywne wykorzystanie czasu i samodzielne uczenie się, a także czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacja

Rekomenduje się określenie w stosownych dokumentach liczby punktów ECTS przypisanej zajęciom z nauk humanistycznych zgodnie z wymaganiami prawnymi, jako że w programie studiów takie zajęcia zostały uwzględnione.

Zalecenia

Brak

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie określane są rokrocznie zgodnie z uchwałami Senatu APS, które określają kryteria kwalifikacyjne i procedury rekrutacyjne oraz liczbę miejsc dla kandydatów na studia. Warunkiem wstępnym rekrutacji na studia pierwszego stopnia jest posiadanie świadectwa dojrzałości (nowa lub stara matura) lub dokumentu z nim równoważnego. Ponadto w procesie rekrutacji ustalone są zasady dookreślające te procedury w formie punktacji. Wynik rekrutacyjny stanowi sumę wyników z 3 przedmiotów zdawanych na maturze w formie pisemnej: 2 obowiązkowych i 1 do wyboru. Przedmioty obowiązkowe to: język polski i język obcy. Przedmioty do wyboru: matematyka, biologia, chemia, filozofia, fizyka, geografia, historia, historia muzyki, historia sztuki, informatyka, język łaciński i kultura antyczna, wiedza o społeczeństwie.

Kandydaci na studia drugiego stopnia w pierwszej kolejności muszą posiadać dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich (lub równoważnych) na kierunku/specjalności realizującej efekty uczenia się z zakresu pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej lub pokrewnym, jak też posiadać przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne oraz z zakresu podstaw dydaktyki i emisji głosu zgodnie z rozporządzeniem MNiSW w sprawie standardu kształcenia nauczycieli wydany na podstawie art. 68 ust. 3 pkt 4 w zw. z ust. 1 pkt 11 ustawy. Limity przyjęć w rekrutacji na rok akademicki 2025/2026 na studia określa załącznik nr 1 do uchwały nr 53/2025 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 19 marca 2025 r. Wynosiły one na studia stacjonarne pierwszego stopnia 60 miejsc, na niestacjonarne 30 miejsc oraz na studia niestacjonarne drugiego stopnia 30 miejsc.

Warunki rekrutacji są przejrzyste selektywne. Umożliwiają właściwy dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Ponadto są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów są zgodne z Regulaminem studiów i zostały szczegółowo opisane w uchwale Senatu Uczelni z dnia 24 września 2019 r. W celu potwierdzenia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskanych przez wnioskodawcę, pełnomocnik Rektora ds. potwierdzenia efektów uczenia się, powołuje Komisję. W wyniku przeprowadzonego postępowania komisja potwierdza zbieżność uzyskanych efektów uczenia się z efektami uczenia się określonymi w programie danego kierunku, poziomu i profilu oraz czy kandydat uzyskał te efekty w stopniu umożliwiającym zaliczenie określonych zajęć wraz z przypisanymi do nich punktami ECTS. Taka organizacja warunków i procedur zapewnia możliwość właściwej identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich

adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów dla kierunku. Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie właściwym dla efektów określonych w programie studiów. Są oceniane zgodnie z decyzją o ich uznaniu, która podejmowana jest przez dyrektora studiów, przy uwzględnieniu efektów uczenia się uzyskanych na innym kierunku lub profilu na innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej, w wyniku realizacji zajęć i praktyk odpowiadających zajęciom i praktykom określonym w programie studiów na kierunku, na którym student studiuje.

Regulacje dotyczące prac licencjackich i magisterskich oraz egzaminu dyplomowego są ujęte w Regulaminie seminariów dyplomowych oraz uzyskiwania tytułu zawodowego w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej przyjętych zarządzeniem Rektora APS nr 127/2021 z dnia 20 stycznia 2021 r. Praca dyplomowa licencjacka i magisterska przygotowywana jest w ramach seminarium dyplomowego. Stopień realizacji efektów uczenia się oceniany jest przez opiekuna pracy dyplomowej systematycznie, na każdym etapie jej powstawania (przygotowanie pracy dyplomowej obejmuje trzy semestry studiów dla pracy licencjackiej i cztery semestry studiów dla pracy magisterskiej). Prace są oceniane przez system antyplagiatowy, po stwierdzeniu oryginalności pracy, promotor zalicza studentowi ostatnią część seminarium dyplomowego i kieruje pracą do recenzji. Pracę oceniają: promotor i recenzent. Tematyka pracy powinna być zgodna z kierunkiem studiów. Zamykającym sprawdzianem realizacji efektów uczenia się jest egzamin dyplomowy, który odbywa się przed komisją złożoną z promotora, recenzenta oraz przewodniczącego. Przynajmniej jeden z członków komisji jest samodzielnym pracownikiem naukowym podczas egzaminu magisterskiego. Podczas egzaminu dyplomanci otrzymują pytania zadawane przez promotora i recenzenta, a także losują dwa pytania kierunkowe spośród 60 dostępnych na stronie Uczelni. Od roku akademickiego 2025/2026 poza tradycyjnymi ocenami od 3 do 5 znalazła się też ocena celująca. Tak przygotowane zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się za zakończenie studiów.

Analiza realizacji zakładanych efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć przebiega wieloetapowo. Zaangażowane są w ten proces: osoby prowadzące zajęcia, koordynatorzy zajęć prowadzonych przez kilku nauczycieli, opiekunowie praktyk, promotorzy prac dyplomowych, członkowie komisji na egzaminie dyplomowym. Procedury weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się rozpoczynają się od poziomu sylabusów, gdzie zapisane są sposoby weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów. Stosowane najczęściej na kierunku sposoby weryfikacji zdobytej wiedzy i umiejętności podczas seminariów, ćwiczeń, warsztatów to: kolokwia, prace pisemne, prezentacje, referaty, analizy przypadków, eseje, projekty, prezentacje multimedialne. W przypadku wykładów sposobem weryfikacji efektów uczenia się są egzaminy w formie pisemnej (testy z pytaniami zamkniętymi i/lub otwartymi) lub ustnej. Ponadto stopień osiągania zakładanych efektów uczenia się weryfikowany jest w trakcie zajęć. Są to: dyskusje, warsztaty zespołowe, zadania indywidualne lub grupowe, samodzielne opracowywanie zagadnień i prezentacja podczas zajęć; opracowanie i prezentacja notatek z przeczytanych tekstów. Weryfikacja wiedzy i zdobytych umiejętności w ramach praktyk zawodowych odbywa się na podstawie określonej w regulaminie praktyk dokumentacji: Karty praktykanta APS i Innych dokumentów, w tym Charakterystyki miejsca realizacji praktyk. Weryfikacja efektów uczenia się, osiągniętych na praktykach, przebiega dwuetapowo: w pierwszym etapie dokonana jest przez opiekuna praktyk z ramienia instytucji w drugim przez opiekuna praktyk z ramienia Uczelni. Sprawdzanie kompetencji

językowych w zakresie znajomości języka obcego odbywa się na podstawie realizowanego w Uczelni egzaminu na poziomie B2 ESOKJ dla studiów pierwszego stopnia i B2+ ESOKJ dla studiów drugiego stopnia, który odbywa się po zakończeniu zajęć z lektoratu z języka angielskiego, niemieckiego lub rosyjskiego. W Uczelni funkcjonuje Autoryzowane Centrum Egzaminacyjne Pearson English International Certificate przy Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych APS. Zainteresowane osoby mogą przystąpić do egzaminu Pearson English International Certificate. Certyfikat ten jest uznawany przez różne instytucje zarówno w Polsce, jak i na świecie. Legitymowanie się tym dokumentem ułatwia współpracę międzynarodową. Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się. Zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Przyjęte zasady określają metody informowania studentów dotyczących stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Określają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych, wynikających z weryfikacji efektów uczenia się oraz sposoby przeciwdziałania zachowaniom nieetycznym i ich zapobieganiu. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Umożliwiają szerokie i pełne sprawdzenie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej oraz udziału w tej działalności. Umożliwiają sprawdzenie i ocenę umiejętności opanowania języka obcego na poziomie B2 i B2+ ESOKJ. Na kierunku realizowane jest kształcenie przygotowujące studentów do zawodu nauczyciela zgodnie z załącznikiem nr. 1 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. W Uczelni to kryterium jest spełnione, a weryfikacja zakładanych efektów uczenia się jest dostosowana do wymogów standardu.

Dokumentowanie osiągniętych przez studentów efektów uczenia się precyzuje zarządzenie nr 255/2019 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 1 października 2019 roku w sprawie obowiązków związanych z dokumentowaniem osiągniętych efektów uczenia się. Prace studentów które weryfikują poziom osiągniętych efektów uczenia się i stanowią podstawę złożenia egzaminu bądź uzyskania zaliczenia na ocenę, są przechowywane przez nauczyciela akademickiego w okresie nie krótszym niż do końca kolejnego roku akademickiego. W przypadku weryfikacji zakładanych efektów uczenia się dla danych zajęć lub grupy zajęć w ramach egzaminów lub zaliczeń w formie ustnej, egzaminujący zobowiązany jest do sporządzenia sprawozdania dokumentującego sposób dokonywanej oceny.

Studenci kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna są współautorami publikacji naukowych oraz uczestniczą w projektach badawczych realizowanych przez nauczycieli akademickich w ramach wielu projektów badawczych w tym międzynarodowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz zaliczanie poszczególnych semestrów, lat i dyplomowanie odbywają się w sposób przejrzysty, umożliwiają dobór kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Zapewniają równe szanse w podjęciu studiów na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna. Procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów odpowiadają efektom uczenia się określonym w programie studiów. Zasady dyplomowania są trafne i specyficzne dla kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna. Zapewniają możliwość potwierdzenia osiągniętych przez studentów efektów uczenia się w chwili zakończenia studiów.

Weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów uczenia się pozwala na zapewnienie bezstronności, rzetelności i transparentności. Zespół ds. jakości kształcenia dookreśla pełną ocenę osiąganych przez studentów efektów uczenia się. Weryfikacja opanowania umiejętności językowych jest adekwatna do poziomu studiów i odpowiednio dla studiów pierwszego stopnia jest to poziom umiejętności językowych B2, a w przypadku studiów drugiego stopnia studiów jest to poziom umiejętności B2+ ESOKJ. Weryfikacja zakładanych efektów uczenia się jest dostosowana do wymogów standardu przygotowującego do zawodu nauczyciela zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Rodzaj, forma i tematyka prac egzaminacyjnych, etapowych i prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań jest dostosowana do poziomu studiów i właściwa dla kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna. Studenci kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna są współautorami publikacji naukowych oraz uczestniczą w projektach badawczych realizowanych przez nauczycieli akademickich w ramach wielu projektów badawczych w tym międzynarodowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Nie sformułowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Dorobek naukowy, w tym kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć jest duży i bezpośrednio związany z kierunkiem studiów pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna. Na ocenianym kierunku zajęcia realizują łącznie 63 osoby. Zajęcia prowadzą osoby o zróżnicowanych poziomach kwalifikacji, bezpośrednio związanych ze specyfiką kierunku. W proces dydaktyczny włączeni są samodzielni pracownicy naukowcy w liczbie

8 doktorów habilitowanych i 3 profesorów. Najliczniejszą grupę stanowią osoby posiadające stopień naukowy doktora – 27 osób. W grupie magistrów 7 osób realizuje zajęcia na studiach pierwszego stopnia i 2 osoby na studiach drugiego stopnia. Na studiach pierwszego stopnia jest zatrudnionych 35 pracowników na umowę o pracę i 1 pracownik zatrudniony w ramach umowy cywilno-prawnej oraz 1 doktorant, a także 1 profesor wizytujący. Łącznie jest to 40 osób. Na studiach drugiego stopnia zatrudnionych w ramach umowy o pracę jest 28 pracowników oraz 5 pracowników zatrudnionych w ramach umowy cywilno-prawnej, 1 doktorant i 1 profesor wizytujący.

O jakości naukowej i dydaktycznej nauczycieli akademickich i innych osób zatrudnionych w APS w ramach kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna świadczy bardzo bogaty dorobek publikacyjny. Wszyscy pracownicy badawczo-dydaktyczni oraz niektóre osoby zatrudnione w grupie dydaktycznej oraz w ramach umowy zlecenia posiadają w swoim dorobku aktualne publikacje różnego typu – monografie, książki redagowane, rozdziały w książkach pod redakcją oraz artykuły naukowe w czasopiśmie, zarówno jedno-, jak i wieloautorskie. Przedstawiony dorobek naukowy zatrudnionej w Uczelni kadry w ramach kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna jest bogaty, niebudzący żadnych wątpliwości. Jest on bezpośrednio związany z kierunkiem studiów.

Nauczyciele akademicy zatrudnieni na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna zaangażowani byli w liczne projekty badawczo-rozwojowe wspierające kierunek. Między innymi były to takie projekty jak: „Rola uczelni pedagogicznej w sieci współpracy międzyinstytucjonalnej”, SCHOOLab – zespół badający kultury szkoły, projekt MINIATURA 9 NCN (2025-2026) „Video Guidance (VIG) jako metoda analizy komunikacji między opiekunem dziecącym a rodzicem, projekt MINIATURA 9 NCN (2025-202) „Rewizja i walidacja Retrospektywnego Kwestionariusza Przemocy Również”. Nauczyciele odpowiedzialni za prowadzenie zajęć na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna realizowali również szereg projektów naukowych finansowych ze środków statutowych na działalność badawczą. Pracownicy etatowi realizujący kształcenie na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna, w tym zajęcia o charakterze laboratoryjnym, zarówno w celu doskonalenia swoich kompetencji naukowych, jak i uzupełniania dorobku niezbędnego w procedurach awansowych, aktywnie uczestniczą w stażach naukowych w krajowych i zagranicznych uczelniach. Ważną dydaktyczną rolę odgrywają także pracownicy zatrudnieni w ramach umów cywilno-prawnych. Są to nauczyciele praktycy z długoletnim doświadczeniem pracy w renomowanych szkołach oraz innych instytucjach systemu oświaty.

Dysponują oni specjalistycznymi kompetencjami w obszarach kluczowych dla przyszłych absolwentów, m.in.: organizacji pracy wychowawcy klasowego, tworzenia i realizacji programów wychowawczo-profilaktycznych, współpracy z rodzicami i instytucjami wspierającymi szkołę, pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, prowadzenia dokumentacji szkolnej, wdrażania przepisów prawa oświatowego na poziomie szkoły, budowania środowiska klasy sprzyjającego uczeniu się oraz bezpieczeństwu. Ich doświadczenie praktyczne, zakorzenione w codzienności szkoły, nadbudowane jest na solidnej wiedzy teoretycznej, zdobytej także w toku studiów podyplomowych i kursów kwalifikacyjnych. Dzięki ścisłej koordynacji prowadzonych przez nich zajęć przez doświadczonych pracowników etatowych, praktyczne komponenty kształcenia są konsekwentnie osadzone w aktualnym, dla kierunku kontekście teoretycznym i zgodne z wymogami standardów kształcenia nauczycieli. Osoby realizujące zajęcia na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna posiadają kompetencje obejmujące prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik dotyczącymi pensum, kształcenia na odległość. Wielu pracowników, szczególnie tych prowadzących zajęcia zdalne, w ramach samokształcenia podejmuje dodatkowe aktywności ukierunkowane na zwiększanie swojej

sprawności w zakresie realizacji zajęć na odległość. Procedura przygotowywania obsady zajęć i grup zajęć rozpoczyna się w instytutach, które otrzymują z Biura Planowania Kształcenia wykaz zajęć odpowiadających profilowi naukowo-dydaktycznemu jednostki. Propozycje obsady opracowują kierownicy katedr oraz zakładów wchodzących w skład Instytutu Pedagogiki, a następnie przekazują je do weryfikacji dyrekcji instytutu. W procesie opracowywania i zatwierdzania obsady zajęć na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna, poza kryteriami dotyczącymi dorobku naukowego, kwalifikacji i doświadczenia nauczycieli akademickich, uwzględnia się również kwestie związane z realizacją ich pensum dydaktycznego. Regulamin dopuszcza możliwość przekroczenia tych limitów, na wniosek dyrektora instytutu, pod warunkiem uzyskania zgody nauczyciela akademickiego. W takim przypadku łączny wymiar godzin ponadwymiarowych nie może przekroczyć jednokrotności rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych przypisanego do danego stanowiska. Tak skonstruowany przydział zajęć oraz obciążenia godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, zatrudnionych na ocenianym kierunku, umożliwia prawidłową realizację zajęć. Obciążenia godzinowe dla poszczególnych nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy są zgodne z wymaganiami wynikającymi z pensum pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych. Należy też podkreślić, że kwalifikacje i kompetencje oraz doświadczenie osób prowadzących zajęcia są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach przygotowujących do zawodu nauczyciela zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2024 poz. 453).

Dobór kadry jest transparentny, zapewnia prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów zaplanowanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Pracownicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku, łącząc wiedzę z doświadczeniem zawodowym, przygotowują absolwentów kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna o profilu ogólnoakademickim do podjęcia kształcenia na kolejnych etapach kształcenia i podejmowania działalności zawodowej. Osoby nowo zatrudniane obejmuje pełna procedura konkursowa, podejmowana przez Rektora. W skład komisji konkursowej wchodzi przedstawiciele władz uczelni, dyrektor instytutu, kierownik katedry lub zakładu (bądź osoba przez niego wskazana), a także pracownik Biura ds. Zatrudnienia pełniący funkcję obsługi administracyjnej. Komisja dokonuje wyboru w głosowaniu jawnym, wskazując osobę najlepiej odpowiadającą wymaganiom stanowiska i celom strategicznym uczelni i kierunku. Osoby rozpoczynające pracę lub mające mniejsze doświadczenie objęte są wsparciem i pomocą, która ma charakter koleżeński i opiera się między innymi na tzw. koleżeńskich hospicjach, których celem jest wypracowanie właściwych wzorców prowadzenia zajęć. Ważnym elementem polityki kadrowej jest system oceny jakości pracy nauczycieli akademickich. Ocena okresowa obejmuje co dwa lata wszystkich nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni. Wyniki oceny mają znaczenie dla dalszej ścieżki zawodowej pracownika: mogą wpływać m.in. na zmianę stanowiska, przeniesienie do innej grupy pracowniczej, możliwość pełnienia funkcji kierowniczych oraz kontynuację zatrudnienia. Proces oceny prowadzi Komisja Senacka ds. Oceny Nauczycieli Akademickich. Zakres oceny okresowej nauczycieli akademickich zależy od grupy stanowisk, w której zatrudniona jest dana osoba. Nauczyciele pracujący w grupie dydaktycznej podlegają ocenie w obszarach związanych z prowadzeniem zajęć dydaktycznych lub udziałem w kształceniu doktorantów, wykonywaniem obowiązków organizacyjnych na rzecz Uczelni, rozwijaniem kompetencji zawodowych oraz przestrzeganiem przepisów dotyczących prawa autorskiego, praw pokrewnych i własności przemysłowej. W przypadku pracowników badawczo-dydaktycznych kryteria są rozszerzone o ocenę aktywności naukowej. Nauczyciele zatrudnieni na

stanowiskach badawczych oceniani są pod kątem realizacji działalności naukowej. Nauczyciele akademicy są też ocenieni przez studentów zgodnie z przyjętymi zasadami określonymi w zarządzeniu nr 293/2021 Rektora APS z 28 grudnia 2021 r. Ankiety mają charakter anonimowy i są wypełniane w systemie USOS. Są one wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry nauczycieli akademickich i innych osób realizujących proces kształcenia. Służą planowaniu indywidualnych ścieżek rozwoju nauczycieli akademickich. Warto podkreślić, że w Uczelni nauczyciel akademicki ma możliwość przekazania własnego komentarza dotyczącego ocenianych zajęć, obejmującego m.in. poziom zaangażowania grupy, jakość współpracy ze studentami oraz inne istotne uwagi. Rozwiązanie to służy zarówno poszanowaniu perspektywy prowadzącego, jak i sprzyja bardziej refleksyjnemu podejściu do interpretacji opinii formułowanych przez studentów. Nauczyciele są też oceniani podczas hospitacji zajęć, realizowanych zgodnie z zarządzeniem nr 272/2019 Rektora APS z dnia 29 października 2019 r., dotyczącym hospitacji w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Hospitacje przeprowadzają nauczyciele akademicy wyznaczani przez kierownika katedry, zakładu lub jednostki organizacyjnej odpowiedzialnej za dane zajęcia lub grupy zajęć.

Kadra prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku ma zaspokojone potrzeby szkoleniowe w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych i naukowych, otrzymuje odpowiednie wsparcie techniczne. Ponadto jest wspierana poprzez oferowane przez Władze Uczelni szkolenia i ma możliwość rozwoju w zakresie dydaktycznym, badawczo-dydaktycznym i naukowym. Pracodawca stwarza warunki do rozwoju pracownikom zatrudnionym w APS w Warszawie. Nauczyciele akademicy są wspierani i motywowani do rozwoju naukowego oraz systematycznego podnoszenia kompetencji dydaktycznych. Działający na Uczelni system motywacyjny zapewnia pracownikom możliwość rozwoju naukowego poprzez finansowanie udziału w konferencjach naukowych i publikacji prac naukowych, udział w stażach i wyjazdach studyjnych o zróżnicowanym charakterze.

Jednym z priorytetowych działań wpływających na politykę kadrową Uczelni jest tworzenie środowiska pracy zapewniającego bezpieczeństwo, życzliwość oraz równe traktowanie. Zgodnie z § 6 Regulaminu Pracy APS stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 121/2025 Rektora APS z dnia 11 kwietnia 2025 r., Uczelnia zobowiązana jest do: przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji, obejmującym m.in. płeć, wiek, niepełnosprawność, pochodzenie, narodowość, wyznanie, orientację seksualną, poglądy, sytuację rodzinną oraz formę zatrudnienia; zapobiegania mobbingowi oraz innym formom przemocy w miejscu pracy; zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa; prowadzenia regularnych szkoleń z zakresu BHP oraz przeciwdziałania przemocy i dyskryminacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia posiada pod względem liczbowym potencjał kadrowy do prowadzenia kierunku. Liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwia prawidłową realizacją zajęć dydaktycznych. Obsada

zajęć dydaktycznych nie budzi zastrzeżeń (kadra legitymuje się dorobkiem naukowym i/lub odpowiednim doświadczeniem zawodowym/praktycznym związanym z prowadzonymi zajęciami). Nauczyciele posiadają udokumentowany, bardzo obszerny dorobek naukowy w zakresie dyscypliny pedagogika i/lub doświadczenie zawodowe w obszarze pedagogiki, co umożliwia prawidłową realizację zajęć, osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Przygotowanie dydaktyczne kadry umożliwia prawidłową realizację zajęć. Na Uczelni zapewnione jest właściwe wsparcie szkoleniowe, techniczne i dydaktyczne, które umożliwia realizację zajęć dydaktycznych. Kadra prowadząca kształcenie na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna, podlega systematycznej ocenie, która jest uwzględniana przy doborze nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, w następnym roku akademickim.

Realizowana polityka kadrowa zapewnia właściwy dobór nauczycieli akademickich i stwarza warunki stabilności zatrudnienia. Sprzyja to rozwojowi zawodowemu nauczycieli oraz kreuje warunki pracy stymulujące do rozpoznawania własnych potrzeb i ustawicznego rozwoju naukowego.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Nie sformułowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Bazę naukowo-dydaktyczną Uczelni, z której korzystają studenci różnych kierunków, w tym kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna, stanowi kompleks połączonych ze sobą, kilkukondygnacyjnych budynków (budynki A, B, C i D), pochodzących z różnych okresów rozwoju Uczelni. W budynkach Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej prócz instytutów (w tym Instytutu Pedagogiki), katedr, zakładów i pracowni znajdują się również: Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, Biblioteka Główna z Czytelnią oraz inne jednostki organizacyjne (np. Administracji Uczelni), z których korzystają m.in. studenci i pracownicy ocenianego kierunku. Ze względu na centralne planowanie zajęć dydaktycznych, wszystkie podmioty naukowo-dydaktyczne, również Instytut Pedagogiki realizujący kształcenie na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna, mają w kampusie Akademii – w budynkach A, B i C do dyspozycji 60 sal dydaktycznych, w tym 3 aule (na 200-400 miejsc), 10 sal na 20-30 osób każda, 24 sale na 30-40 osób każda, 13 sal na ponad 40 osób każda. Ponadto na terenie kompleksu znajdują się: sale gimnastyczne (aula gimnastyczna, siłownia, sala do zajęć z aerobiku), sala muzyczna, 2 sale plastyczne oraz sale do zajęć metodycznych z matematyki, przyrody, edukacji polonistycznej oraz pierwszej pomocy przedmedycznej. Zajęcia informatyczne odbywają się w 4 salach komputerowych. Aule i wszystkie sale wykładowe/ćwiczeniowe są wyposażone w sprzęt audiowizualny i nagłośnienie.

W salach budynków znajdują się urządzenia wspomagające proces dydaktyczny (tj.: projektory multimedialne, telewizory, panele projekcyjne, tablice interaktywne). Sale częściowo wyposażone są w komputery ze stałym dostępem do Internetu. Uzupełnienie infrastruktury stanowi budynek D, w którym są 24 nowoczesne sale, w tym 2 aule (na 100-200 miejsc), 15 sal dydaktycznych, 4 sale seminaryjne, 2 laboratoria z lustrami weneckimi, które wykorzystywane są do prowadzenia badań fokusowych w grupach studenckich biorących udział w projekcie „Latającej Szkoły Praktyk”, pracownia komputerowa oraz 2 sale do odbywania zajęć w formie hybrydowej. Ponadto w najnowszej części kompleksu akademickiego znajdują się: czytelnia (wyposażona m.in. w kabiny do cichej nauki i stanowiska komputerowe), strefa studenta, pokój dla rodzica z dzieckiem, pokoje profesorskie i biurowe, sala Senatu oraz archiwum Uczelni. Otwarto tu również strefę coworkingową (przestrzeń do pracy wspólnej z częścią socjalną) oraz odnowione Biuro Samorządu Studentów. Instytut Pedagogiki posiada na wyłączność bazę, na którą składają się pomieszczenia administracyjne, pokoje nauczycieli akademickich, sale wykładowe i warsztatowo-badawcze. Pracownicy Instytutu Pedagogiki, w większości zlokalizowanego w budynku C, dysponują wyodrębnioną siedzibą wyposażoną w podstawowy sprzęt biurowy i naukowo-badawczy. Instytut posiada wydzielony gabinet kierownictwa oraz sekretariat.

Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej w APS zabezpiecza pracownikom i studentom Dział Informacyjno-Medialny Uczelni. W dyspozycji pracowników i studentów znajduje się 448 stanowisk komputerowych, które zlokalizowane są w pokojach pracowników, salach wykładowych, korytarzowych kioskach bibliotecznych, pracowniach informatycznych zapewniających dostęp do komputerów dla studentów (w tym pracownia dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi). Każdy z komputerów podłączony jest do sieci informatycznej APS (podłączenie kablowe/poprzez wewnętrzną sieć Wi-Fi). W celu zapewnienia bezpieczeństwa, każdy z komputerów ma zainstalowany program antywirusowy. W zakresie dostępu do technologii informacyjno-komunikacyjnej Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej zapewnia m.in.: dostęp do pakietu „Microsoft Office 365” dla każdego pracownika i studenta, dostęp do poczty elektronicznej dla każdego pracownika i studenta, dostęp do Internetu na terenie Uczelni poprzez łącze internetowe dla każdego pracownika/poprzez WiFi dla każdego pracownika i studenta, dostęp do wewnętrznej sieci Intranet dla pracowników, dostęp do cyfrowych baz bibliotecznych i naukowych (platforma księgozbioru elektronicznego IBUK Libra, baza publikacji naukowych EBSCO) oraz dostęp do programów komputerowych umożliwiających ilościową/jakościową analizę danych badawczych (Program SPSS; Program MAXQDA). Ponadto Uczelnia prowadzi elektroniczną obsługę studenta (poprzez System USOS), elektronicznie planuje zajęcia, umożliwia cyfrową publikację materiałów dydaktycznych, umożliwia transmisję online zajęć/wydarzeń i uroczystości akademickich przez Internet, zapewnia dostęp do oprogramowania wspomagającego proces „distance learning”. Uczelnia dysponuje również pracownikami specjalistycznymi (np. pracownią graficzną, pracownią dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi). Pracownicy APS mają możliwość korzystania z aplikacji MS Teams oraz Platformy e-learningowej, która jest zsynchronizowana z systemem USOS. Platforma e-learningowa spełnia wymogi dostępności cyfrowej dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Platforma wykorzystywana jest głównie do udostępniania multimedialnych kursów, które są dodatkowymi modułami on-line dedykowanymi do zajęć realizowanych stacjonarnie. Większość kursów została opracowana według scenariuszy opracowanych przez nauczycieli akademickich Uczelni. Kursy są multimedialne, przekazują treści w sposób interaktywny i angażujący, zawierają zadania służące sprawdzaniu i ćwiczeniu nabytej wiedzy.

Udogodnienia w zakresie infrastruktury, wyposażenia oraz usług dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami są projektowane i wdrażane na terenie Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej przez pełnomocnika Rektora ds. osób z niepełnosprawnością. Osoby z niepełnosprawnościami – nauczyciele Instytutu Pedagogiki oraz studenci uczący się na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna mogą korzystać z różnorodnych rozwiązań gwarantowanych przez uczelniany system wsparcia.

Wśród udogodnień infrastrukturalnych znoszących bariery architektoniczne i komunikacyjne wyliczyć można: przejścia między poszczególnymi skrzydłami gmachu Uczelni, jak również ciągi komunikacyjne zapewniające przemieszczanie się pomiędzy piętrami budynku, które nie stanowią barier architektonicznych dzięki istniejącym podjazdom z poręczami, windom, łącznikom; zamontowaną platformę schodową prowadzącą do sali gimnastycznej i pomieszczeń Studium Wychowania Fizycznego i Sportu; przebudowę tarasu na patio – zamontowana została specjalna winda, na schodach zamontowano poręcz, a przed schodami zainstalowano pola uwagi dla osób niewidomych i niedowidzących; wyposażone w mechanizm samodzielnego otwierania drzwi wejściowe; toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami na każdym piętrze; miejsca parkingowe zarezerwowane dla pojazdów przewożących osoby z niepełnosprawnościami; oznaczenie schodów specjalnymi antypoślizgowymi nakładkami w kontrastowym żółtym kolorze lub kontrastowymi płytkami bądź specjalnymi taśmami antypoślizgowymi; instalację 40 punktów znacznikowych systemu TOTUPOINT służących nawigacji dla osób niewidomych i niedowidzących, zastosowanie tabliczek (głównie z wykorzystaniem alfabetu Braille'a) do oznaczenia pomieszczeń Uczelni, zamontowanie pętli indukcyjnych dla osób z problemami słuchu m.in. w aulach, Wypożyczalni i Czytelni. Pracownia komputerowa dla studentów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi posiada regulowane biurka, drukarki Braille'owskie, drukarkę 3D, powiększalnik, specjalne klawiatury i myszki dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością narządu ruchu.

Uczelnia zapewnia dostęp do pomocy technicznych ułatwiających proces uczenia się poprzez wypożyczenia na czas studiów m.in. lupy elektroniczne, dyktafonów, urządzeń lektorskich, urządzeń FM z pętlą indukcyjną, laptopów, słuchawek oraz czytników e-book z opcją lektora. Istnieje również możliwość zakupienia potrzebnego sprzętu na prośbę studenta i jego bezpłatne wypożyczenie.

Pracownicy i studenci ocenianego kierunku w procesie uczenia się korzystają z zasobów Biblioteki Głównej Uczelni, która w swej strukturze składa się z Wypożyczalni, Czytelni i Informatorium. Biblioteka Główna mieści się w budynku B (Wypożyczalnia, Informatorium) oraz w budynku D (Czytelnia). Część zbiorów, obejmująca problematykę edukacji artystycznej, znajduje się w odrębnym budynku, w siedzibie Instytutu Edukacji Artystycznej. Biblioteka Główna otwarta jest dla czytelników 6 dni w tygodniu. Biblioteka Główna funkcjonuje w oparciu o elektroniczny, zintegrowany system biblioteczny Patron. Informacja o zasobach biblioteki jest dostępna on-line poprzez katalog OPAC, który obejmuje wszystkie materiały zgromadzone przez bibliotekę. Dzięki elektronicznemu katalogowi czytelnicy mogą wyszukiwać, zamawiać, rezerwować i dokonywać prolongat materiałów bibliotecznych. W 2023 r. oddano do użytku nową Czytelnię Biblioteki Głównej Uczelni. Nowa przestrzeń, oferuje oprócz powiększonej liczby zbiorów w wolnym dostępie, także 3 pokoje pracy indywidualnej oraz 1 pokój pracy grupowej. Czytelnię doposażono w nowy skaner oraz komputery dla użytkowników.

Do usług wspierających korzystanie z Biblioteki zaliczyć można m.in. stanowiska komputerowe z biurkami regulowanymi (w Informatorium stół z regulacją dla osób poruszających się za pomocą

wózka aktywnego i zestaw komputerowy wyposażony w klawiaturę z powiększoną czcionką oraz mysz komputerową Big Track, a w Czytelni stół z regulacją dla wózków aktywnych oraz powiększalnik Clear View). Ponadto Uczelnia zapewnia dostęp do następujących pomocy technicznych oferowanych przez Bibliotekę Główną: czytniki książek elektronicznych z funkcją lektora i powiększania czcionki, powiększalniki, odtwarzacze książek mówionych, szybki skaner książkowy, urządzenie wielofunkcyjne łączące skaner, czytnik i powiększalnik, pobieranie książek w dostosowanych formatach cyfrowych, możliwość wypożyczania części książek w wersji elektronicznej na czytniki ebook, możliwość wypożyczenia z audiobooków w formacie Daisy dla osób niewidomych i słabowidzących.

W Czytelni użytkownicy korzystają z książek i czasopism naukowych w wolnym dostępie, których jest ponad 5 tysięcy woluminów w wydzielonych działach. Biblioteka posiada również „trezor biblioteczny” (tj. wrzutnię książek), która umożliwia zwracanie materiałów bibliotecznych poza godzinami pracy biblioteki oraz ułatwia zwrot książek osobom z niepełnosprawnościami. Polityka gromadzenia zbiorów w zakresie książek opierała się głównie na rozpoznaniu rynku wydawniczego oraz zgłoszeniach dokonywanych przez pracowników uczelni, doktorantów i studentów. Oprócz zakupów książek tradycyjnych dokonuje się również zakupów dostępu do książek elektronicznych w ramach platformy IBUK Libra PWN. Uczelnia zapewnia dostęp do serwisu Legimi (platforma książek elektronicznych). Wśród książek w wersji papierowej znajduje się ok. 120 tys. woluminów, ze szczególnym uwzględnieniem publikacji zalecanych w sylabusach. Zasób z dyscypliny Pedagogika to ponad 15 tys. tytułów. Ponadto udostępnia się ok. 100 tytułów czasopism drukowanych polskich w bieżącej prenumeracie oraz 10 tytułów pozyskiwanych z innych źródeł. Uczelnia umożliwia korzystanie z Wirtualnej Biblioteki Nauki – dostępu do zagranicznych baz i czasopism naukowych w ramach krajowej licencji akademickiej, bazy IBUK Libra PWN – dostępu do pełnotekstowych książek w wersji elektronicznej, z cyfrowej wypożyczalni ACADEMICA – dostępu do międzybibliotecznej wypożyczalni książek i czasopism naukowych. Istnieje możliwość skorzystania z dostępu do międzynarodowych naukowych baz danych – w ramach licencji krajowej zakupiony jest dla społeczności Uczelni dostęp online do baz EBSCO: PsycINFO, PsycEXTRA, PsycTESTS, Education Source oraz do pełnych tekstów artykułów z kolekcji Social Science & Humanities Library. W ramach Systemu Wypożyczeń Warszawskich (BiblioWawa) pracownicy i studenci mają dostęp do zasobów innych bibliotek wyższych uczelni należących do Systemu. Uczelnia gwarantuje możliwość zgłaszania książek do zakupów. Zarówno pracownicy jak i studenci mogą zgłosić wybraną pozycję książkową do zakupu (formularz zgłoszeń jest dostępny on-line a informacja o nowościach bibliotecznych jest rozsyłana do całej społeczności Uczelni co miesiąc).

Zasady korzystania z infrastruktury są usankcjonowane w uchwale Senatu Uczelni z 2019 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu korzystania z infrastruktury badawczej w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. Monitoring i ocena bazy dydaktycznej oraz naukowej prowadzone były w przez Uczelniany Zespół ds. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Zasadniczym celem tych działań jest systematyczne podnoszenie jakości kształcenia akademickiego w łączności z procesem badań naukowych. Szczególnie istotnymi obszarami oddziaływań są: ewaluacja osiągniętych efektów uczenia się oraz badanie stopnia realizacji standardów jakości kształcenia. Uczelnia cyklicznie (co 4 lata) przeprowadza ocenę bazy dydaktycznej, która odnosi się do jakości bazy materialnej, warunków kształcenia oraz działania systemu USOS, zgodnie z wytycznymi przewidzianymi w Uczelnianym Systemie Zarządzania Jakością Kształcenia. Wyniki tych badań, uwzględniających opinię interesariuszy wewnętrznych wraz z rekomendacjami są dostępne na stronie Uczelni w formie raportów („Jakość infrastruktury materialnej, naukowej i organizacyjnej APS w opinii nauczycieli studentów”). W ramach

rozwoju i doskonalenia infrastruktury podejmowane są następujące działania: monitorowanie funkcjonowania sprzętu informatycznego w salach wykładowych i pomieszczeniach naukowo-biurowych, coroczny przegląd sprzętu biurowego, sporządzanie planu zakupu i wymiany wyposażenia, cykliczne badania infrastruktury, podejmowanie współpracy z podmiotami zewnętrznymi w zakresie konserwacji sprzętu informatycznego, podnoszenie jakości usług biblioteki na podstawie analizy ocen pochodzących z ankiet oceniających jej działalność, wypełnianych przez pracowników i studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia dysponuje własną, nowoczesną i funkcjonalną bazą dydaktyczną. Liczebność i wielkość sal dydaktycznych w pełni odpowiadają potrzebom kształcenia na ocenianym kierunku. Uczelnia zapewnia studentom bazę dydaktyczną na ocenianym kierunku, która jest nowoczesna i dobrze dostosowana pod względem infrastrukturalnym, technicznym i informatycznym do potrzeb procesu uczenia się. Dotyczy to także infrastruktury wykorzystywanej w kształceniu na odległość. Zasoby biblioteki, zarówno tradycyjne, jak i cyfrowe są wystarczająco liczne, a dostępność zasobów odpowiada potrzebom związanym z prowadzeniem ocenianego kierunku studiów. Baza dydaktyczna Uczelni, uwzględniając specyfikę ocenianego kierunku i liczbę studentów, jest w pełni dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz zgodna z wymogami BHP. Infrastruktura podlega regularnym przeglądom, uwzględniającym opinie kadry dydaktycznej i studentów, i jest systematycznie udoskonalana. Proces kształcenia na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna odbywa się z wykorzystaniem infrastruktury pozwalającej na osiągnięcie efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Nie sformułowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Współpraca Uczelni, a w szczególności Instytutu Pedagogiki z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego ma wielowymiarowy, szeroki, formalny, jak i nieformalny charakter. Akademia Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej ściśle wiąże swoją działalność i aktywność akademicką ze środowiskiem zewnętrznym, nie tylko dostosowując ofertę edukacyjną do zgłaszanych przez otoczenie potrzeb, ale też czerpiąc z jego zasobów poprzez pogłębioną współpracę merytoryczną z interesariuszami zewnętrznymi – praktykami, którzy często są absolwentami Uczelni, w tym ocenianego kierunku. Istotą i celem takiej działalności jest zaangażowanie i włączenie przedstawicieli pracodawców w proces tworzenia, realizacji, modernizacji i ewaluacji programu studiów na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym obejmuje realizację efektów uczenia się i obejmuje wiele obszarów, m.in.: tworzenie i doskonalenie programu studiów; podpisywanie umów i porozumień o współpracy formalnej; realizację przez pracowników ZPS zadań w zakresie współpracy nieformalnej; realizację przez studentów praktyk zgodnie z przygotowaną wcześniej dokumentacją; opracowywanie i realizację projektów edukacyjnych; organizację konferencji/cyklicznych imprez; powoływanie studiów podyplomowych w odpowiedzi na potrzeby społeczne i rynku pracy; konsultacje eksperckie i ekspertyzy; opiekę i patronaty. Przykładem niezwykle rozwiniętej współpracy Uczelni z otoczeniem był sam proces opracowywania programu dla ocenianego kierunku, który miał charakter konsultacyjny i partycypacyjny. W Instytucie Pedagogiki powołano Zespół ds. Programów Studiów, w skład którego zaproszono reprezentantów instytucji opiekuńczo-wychowawczych, edukacyjnych, organizacji pozarządowych i jednostek samorządu terytorialnego. Konsultacje z udziałem specjalistów pozwoliły zidentyfikować kluczowe kompetencje oczekiwane wówczas na rynku pracy. Wśród uczestników spotkania Zespołu znaleźli się przedstawiciele m.in.: Centrum Nauki Kopernik, Mazowieckiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Fundacji Rubin, Nowych Horyzontów Edukacji Filmowej, Warszawskiego Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń oraz UNICEF Polska. Obok interesariuszy zewnętrznych w pracach uczestniczyli również interesariusze wewnętrzni. Wnioski z konsultacji znalazły bezpośrednie odzwierciedlenie w strukturze programu kierunku, między innymi poprzez włączenie treści dotyczących higieny pracy nauczycieli i pedagogów, edukacji w środowisku międzykulturowym, kompetencji tutorskich i diagnostycznych (obejmujących zarówno jednostki, grupy, jak i całe środowisko szkolne), a także rozwijania umiejętności pracy projektowej i zespołowej, współpracy z różnymi podmiotami środowiska lokalnego, rozumienia złożonych procesów społecznych oraz reagowania na sytuacje trudne i kryzysowe.

Współpraca o charakterze sformalizowanym opiera się przede wszystkim na zawartych z pracodawcami umowach i porozumieniach o różnicowanym charakterze, których przedmiotem jest kooperacja w zakresie wsparcia dla kierunku, odnoszącego się przede wszystkim do kwestii realizacji studenckich praktyk zawodowych, ale także współpracy związanej z realizacją wspólnych projektów – m.in. organizacji spotkań, zajęć terenowych, warsztatów, konferencji naukowych i metodyczno-dydaktycznych, wymiany wiedzy, doświadczeń oraz dobrych praktyk, umożliwienia wzajemnego udziału w różnych przedsięwzięciach organizowanych przez strony zawartych umów. Uczelnia posiada szereg porozumień o współpracy formalnej z podmiotami z otoczenia społeczno-gospodarczego. Warunki współpracy bywają różnicowane, ustalane indywidualnie, bezpośrednio z danym podmiotem. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie kształtu programu studiów i specjalności oraz programu praktyk stanowi ważny element doskonalenia procesu uczenia się. Modyfikacja programu na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna odbywa się każdorazowo z uwzględnieniem procesu opiniowania i doradztwa ze strony reprezentantów różnych instytucji publicznych, głównie samorządowych oraz organizacji pozarządowych. W przypadku

ostatniej modyfikacji programu z roku 2022 konsultantami byli kluczowi partnerzy Zakładu Pedagogiki Społecznej tj. m.in.: szkoły, poradnie, placówki opieki instytucjonalnej i rodzinnej, organizacje pozarządowe oraz samorządy lokalne (wśród tych podmiotów wymienić należy Urząd Dzielnicy Ochota m.st. Warszawy, Warsztat Terapii Zajęciowej Orzycka Warszawskiego Oddziału Terenowego Krajowego Towarzystwa Autyzmu, Młodzieżowy Dom Kultury „Ochota” w Warszawie, Ognisko Pracy Pozaszkolnej na Ochocie, LXIX Liceum Ogólnokształcące w Warszawie, Ośrodek Pomocy Społecznej Ochota, Ośrodek Kultury OKO, Żłobek nr 8, Zespół Żłobków m.st. Warszawy). Lista podmiotów współpracujących jest stale rozszerzana.

Współpraca z podmiotami otoczenia odnosi się do realizacji różnych wspólnych działań i przedsięwzięć, podejmowanych w obszarze nauki i dydaktyki, w tym m.in. projektów o zróżnicowanym charakterze, konferencji metodycznych, popularnonaukowych i popularyzatorskich, wsparcia dla pracowników instytucji otoczenia, przygotowania publikacji, badań na rzecz i z wykorzystaniem podmiotów otoczenia, realizacji praktyk i staży studenckich, konsultacji eksperckich i ekspertyz, udzielania przez Uczelnię opieki i patronatu. Kluczowym elementem tego rodzaju współpracy jest jednak bezpośredni kontakt studentów z przedstawicielami pracodawców i obecność studentów w podmiotach otoczenia, która umożliwia zapoznanie się z rzeczywistym środowiskiem pracy, profilem bardzo różnych instytucji, problemami i wyzwaniem, z którymi mogą się spotkać podczas przyszłej kariery zawodowej. Współpraca ta umożliwia doskonalenie realizacji/osiągania efektów uczenia się i obejmuje wiele obszarów.

Uczelnia organizuje formalne i nieformalne spotkania z przedstawicielami pracodawców, poświęcone m.in. omówieniu programu i planu studiów, ich ewaluacji i modyfikacji, omówieniu efektów uczenia się, oceny sytuacji na rynku pracy i zmian w zakresie potrzeb pracodawców i sylwetki absolwenta w tym kontekście. Ze spotkań formalnych, organizowanych przez Uczelnię sporządza się notatki/protokoły, relacje są często udostępniane na stronie internetowej Uczelni.

Obok współpracy wynikającej z zawarcia bezpośrednich umów dwustronnych na Uczelni powołano, w celu usystematyzowania i utrwalenia współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, Radę Interesariuszy Instytutu Pedagogiki, która była ciałem doradczym Dyrektora Instytutu (zgodnie z Regulaminem Instytutu Pedagogiki z 2024 r.). Celem Rady była identyfikacja potrzeb otoczenia społecznego, zwłaszcza w zakresie prowadzonych w Instytucie badań i przygotowania do pracy zawodowej absolwentów tych kierunków studiów, nad którymi sprawuje on opiekę merytoryczną. W szczególności do zadań Rady należało konsultowanie ważnych dla Instytutu kierunków działań i projektów w obszarze nauki i dydaktyki (w tym programów studiów), dla których wiedza i doświadczenia członków Rady mogą stanowić istotny punkt odniesienia. W skład Rady weszli przedstawiciele podmiotów współpracujących – urzędów, instytucji publicznych, placówek oświatowych, organizacji pozarządowych. Obok ww. Rady działała Rada Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej ds. Praktyk, powołana zarządzeniem Rektora Uczelni w 2021 r. W skład Rady weszli przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych, w tym instytucji ściśle współpracujących z pracownikami w zakresie realizacji kształcenia m.in. na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna. Nadrzędne cele Rady ds. Praktyk to: wypracowanie modelu praktyk studenckich na Uczelni, opiniowanie programów praktyk w celu zwiększenia korelacji z potrzebami rynku pracy, formułowanie zaleceń dotyczących podnoszenia jakości praktyk oraz doskonalenia w obszarze formalno-organizacyjnym, określanie zaleceń dotyczących wzmacniania współpracy uczelni z otoczeniem w zakresie praktyk, formułowanie rekomendacji w zakresie monitorowania praktyk. Z końcem 2025 r. decyzją Rektora Uczelni zlikwidowano Radę Akademii

Pedagogiki Specjalnej im Marii Grzegorzewskiej ds. Praktyk, powołując w jej miejsce Radę Interesariuszy APS. Rada Interesariuszy APS została powołana w trosce o zapewnienie wysokiej jakości kształcenia i działalności naukowej, a także w celu budowania relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym, jako gremium doradczo-konsultacyjne złożone z przedstawicielek i przedstawicieli instytucji publicznych, podmiotów gospodarczych, organizacji społecznych i środowisk o istotnym znaczeniu dla realizowanej przez Uczelnię misji. Do zadań Rady należy: wyrażanie opinii w sprawie dokumentów przedstawionych przez rektora; proponowanie kierunków rozwoju uczelni zgodnych z potrzebami społecznymi i gospodarczymi; opiniowanie zgodności koncepcji i programów kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy; współdziałanie przy rozwoju i doskonaleniu praktycznego wymiaru kształcenia, a szczególnie w zakresie praktyk i staży; współpraca w monitorowaniu losów absolwentów; wspieranie działań uczelni w zakresie badań naukowych i transferu ich wyników do otoczenia społeczno-gospodarczego; wspieranie inicjatyw na rzecz rozwoju APS. Zmiana ta związana jest z szerszą formułą jej działania. Oprócz troski o realizację praktyk studenckich i wypracowywanie koncepcji programów kształcenia adekwatnych do potrzeb rynku pracy Rada Interesariuszy będzie aktywnie uczestniczyła w wypracowywaniu kierunków rozwoju Akademii w obszarach związanych z badaniami naukowymi czy też transferem i komercjalizacją wiedzy.

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi Uczelnia stale współpracuje w kwestiach projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia, a także odpowiada potrzebom i wymaganiom rynku pracy w odniesieniu do odpowiedniego przygotowania absolwentów ocenianego kierunku. Współpraca ta ma charakter stały, przybiera zróżnicowane formy, adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów.

Dokonywane są systematyczne i okresowe przeglądy współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczym, w odniesieniu do programu studiów, weryfikowana jest poprawność doboru instytucji współpracujących, skuteczność form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, a także osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Szczególną rolę w tym zakresie odgrywają lub odgrywały: Rada Interesariuszy Instytutu Pedagogiki Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej, Rada Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej ds. Praktyk oraz Zespół ds. Programów Studiów Instytutu Pedagogiki Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej. Elementem ewaluacji i aktywnego kształtowania i doskonalenia modelu współpracy z otoczeniem było również powołanie nowego forum współpracy z pracodawcami, tj. Rady Interesariuszy APS. Uczelnia prowadzi okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, odnoszące się do poprawności doboru instytucji współpracujących. Wyniki przeglądów były analizowane i wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia i rozszerzania współpracy. Dokonywano również przeglądu zawartych umów o współpracy (weryfikacji doboru podmiotów współpracujących) pod kątem adekwatności w odniesieniu do potrzeb Uczelni i ewaluacji współpracy.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi ma realny wpływ na kształtowanie programu studiów i efektów uczenia się. Kooperacja z otoczeniem społeczno-gospodarczym na ocenianym kierunku jest systematyczna i skuteczna. Włączanie pracodawców i przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w procesy określania i weryfikacji efektów uczenia się ma charakter formalny i nieformalny, a poziom zaangażowania interesariuszy zewnętrznych we współpracę z Uczelnią i dobór partnerów zewnętrznych, związanych z kierunkiem pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna wskazują, że współpraca z podmiotami zewnętrznymi, reprezentującymi otoczenie społeczno-gospodarcze jest prawidłowa. Współpraca Uczelni z interesariuszami zewnętrznymi dotyczy zarówno opiniowania, jak i realizacji programu studiów oraz praktyk zawodowych. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych stanowią ważną grupę w procesie określania, doskonalenia i weryfikacji efektów uczenia się dla ocenianego kierunku studiów. Władze Uczelni dokonują okresowej weryfikacji stanu współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, analizują adekwatność doboru interesariuszy zewnętrznych w kontekście założonej koncepcji i celów kształcenia. Wnioski wynikające z tej analizy służą doskonaleniu procesu uczenia się oraz rozwojowi form współpracy z otoczeniem.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Nie sformułowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Proces umiędzynarodowienia znajduje swoje miejsce w Strategii Rozwoju Uczelni na lata 2021-2030, gdzie w celach strategicznych: „Doskonałość badawcza”, „Doskonałość dydaktyczna”, „Współpraca z otoczeniem”, czytamy o określonych działaniach związanych z umiędzynarodowieniem Uczelni w różnych zakresach.

W APS funkcjonuje Biuro ds. Współpracy Międzynarodowej, które koordynuje i wspiera szereg inicjatyw. Działalność w zakresie umiędzynarodowienia prowadzi też biuro projektów w odniesieniu do grantów międzynarodowych, a także Katedra UNESCO im. Janusza Korczaka.

W omawianej tematyce warto zauważyć, iż Uczelnia prowadzi swoją stronę internetową w języku angielskim, a oznaczenia i mapa kampusu przygotowane są w dwóch wersjach językowych.

APS wskazuje na różne działania związane z umiędzynarodowieniem: udział w programie MNiSW „Mistrzowie Dydaktyki”; udział w programie szkoleniowym MNiSW dla liderów uczelni – mobilności kadry zarządczej np. szkolenie w Rotterdamie; udział studentów APS w programie unijnym „Ambasadorowie Karier EU”.

Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna rozwijają współpracę i działalność międzynarodową poprzez: międzynarodowe granty badawcze; publikacje w czasopiśmie zagranicznych, czy też udział w międzynarodowych konferencjach.

Studenci mają możliwość uczestniczyć w konferencjach międzynarodowych organizowanych przez pracowników Zakładu Pedagogiki Społecznej, w charakterze współorganizatorów, prelegentów, wolontariuszy. Studenci mogą także brać nieodpłatnie udział w anglojęzycznych corocznych szkołach letnich Katedry UNESCO oraz inicjatywach publikacyjnych Katedry UNESCO. Studenci ocenianego kierunku zgłaszają również swoje wystąpienia na konferencje międzynarodowe np. ISA Forum (Porto, Portugalia).

Studenci na pierwszym stopniu kształcenia podczas studiów realizują lektoraty językowe w wymiarze 120 godzin na studiach stacjonarnych i 90 godzin na studiach niestacjonarnych. Natomiast na drugim stopniu program studiów obejmuje fakultet w języku obcym - 1 (do wyboru) i fakultet w języku obcym - 2 (do wyboru) – studia stacjonarne 2x30 godz., a studia niestacjonarne 2x12 godzin.

W programach studiów uwzględniono fakultety i konwersatoria do wyboru, prowadzone w językach obcych takie jak np. (2025Z-2025Z *Language, Discourse and Society; Diversity in Education, Combatting Hate and Exclusion; Inclusion through Wellbeing and Resilience in Care and Education; 2025L Burnout and Well-being in Educators and Students in the Digital Age; Family and Childhood in Latin America; Latin America Today: Power, Migration, and Inequality*). Część zajęć proponowanych w ramach fakultetów prowadzonych jest przez profesorów wizytujących.

Umiejętności językowe oraz wiedzę studenci kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna poszerzają także poprzez udział w wykładach otwartych prowadzonych przez zapraszanych prelegentów z zagranicy (lata 2019-2024) m.in.: University in Macerata (Włochy); University of Cape Town; Fulbright Specialist in Maribor (2017), Slovenia (2022); Lecturer at University of Graz (Austria), UiT The Arctic University of Norway; Quinnipiac University (USA); University of the Free State (RPA). W roku akademickim 2025/2026 Uczelnia także wykazuje inicjatywy międzynarodowe z tego zakresu.

W ramach projektu Erasmus+ prowadzonego przez pracowniczki Katedry Pedagogiki Społecznej „Removal of barriers to social inclusion and social participation for children and young adults with intellectual and developmental disabilities” SIIDD - Cooperation for innovation and the exchange of good practices KA203 – Strategic Partnerships for higher education – Erasmus+ 2019-1-SE01-KA203-060425” 2020-2024, studenci ocenianego kierunku brali udział w trzech programach szkoleniowych w Rumunii (Oradea 2020), w Polsce (Warszawa 2021) i w Wielkiej Brytanii w Edyburgu (2022) oraz w konferencji międzynarodowej (2024).

W ramach projektu finansowanego ze środków Unii Europejskiej EDUCATORE, w wydarzeniach szkoleniowych brało udział 20 studentów ocenianego kierunku (raz w Warszawie, raz w Oradea w Rumunii) i corocznych szkołach letnich Katedry UNESCO (2022-2025).

Na ocenianym kierunku w ostatnich 5 latach byli profesorowie wizytujący i eksperci z Australii, Albanii, USA, Ukrainy, Rumunii, Chorwacji, Węgier, RPA, Turcji, Niemiec, Indii czy Izraela. Studenci byli uczestnikami warsztatów z projektu EU Horyzont „Empathy” poświęconego przygotowania do pracy

z różnorodnością, szczególnie z mniejszością muzułmańską. W ramach projektu mieli też możliwość brania udziału w cyklicznych salonikach językowych Language Lounge.

Uczelnia stwarza też warunki do mobilności wirtualnej, tzn. umożliwia się pracownikom i studentom uczestnictwo m.in. w wydarzeniach konferencyjnych, czy innych inicjatywach prowadzonych w formie on-line, co wspiera nawiązywanie kontaktów z uczelniami partnerskimi.

Uczelnia posiada sformalizowane mechanizmy uznawania efektów uczenia się uzyskanych w instytucjach partnerskich, w szczególności w ramach programu Erasmus+. APS podaje, że proces ten opiera się na: umowach międzyinstytucjonalnych zawieranych z uczelniami partnerskimi; indywidualnych porozumieniach o programie studiów (Learning Agreement), w których z wyprzedzeniem określa się zajęcia i efekty uczenia się realizowane za granicą oraz ich odpowiedniki w programie studiów w macierzystej uczelni; uznawaniu zaliczonych przedmiotów i punktów ECTS na podstawie dokumentów z uczelni partnerskiej (Transcript of Records); wewnętrznych procedurach i regulaminach dotyczących uznawania okresów studiów i praktyk zrealizowanych za granicą. Na tej podstawie efekty uczenia się osiągnięte w instytucji partnerskiej są włączane do przebiegu studiów w Akademii i traktowane jako równoważne z efektami uzyskanymi w toku standardowej realizacji programu.

W ramach programu Erasmus+ APS podpisała umowy z różnymi ośrodkami edukacyjnymi, z których mogą korzystać studenci i nauczyciele prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów, np. Limburg Catholic University College (Belgia), Haute Ecole Charlemagne (Belgia), Katholieke Universiteit Leuven – UC Leuven (Belgia), Josip Juraj Strossmayer University of Osijek – UNIOS (Chorwacja), Open University of Cyprus (Cypr), Masaryk University (Czechy), Palacký University Olomouc (Czechy), Universidad Complutense de Madrid (Hiszpania), Katholieke PABO Zwolle (Holandia), University of Applied Sciences Potsdam (Niemcy), University of Presov (Słowacka). Studenci mają możliwość korzystania z mobilności ERASMUS+. Na przestrzeni 3 lat (2023-2025) żaden student ocenianego kierunku nie uczestniczył w tego rodzaju mobilności. Natomiast 6 nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku wyjechało w ramach tego programu.

Na ocenianym kierunku studiów Akademia prowadzi okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia dwa razy w roku. Sprawozdawany jest wówczas aktualny stan realizacji działań planu umiędzynarodowienia na dany rok w skali Uczelni. Natomiast Pełnomocniczka Rektorki ds. Współpracy z Zagranicą przygotowuje roczne sprawozdanie ze swojej działalności pracy w obszarze umiędzynarodowienia. Pod uwagę bierze się m.in. takie wskaźniki jak: liczba studentów zagranicznych, liczba przyjętych studentów wymiany Erasmus, liczba profesorów wizytujących, liczba nowych umów międzynarodowych, liczba grantów przewidujących wymianę wykładowców lub studentów oraz liczba przyznanych mobilności pracowniczych (sprawozdania w dokumentacji Uczelni).

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Pracownikom i studentom stwarza się możliwości rozwoju aktywności międzynarodowej. Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Nie sformułowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie uczenia się na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna prowadzona na Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie jest zróżnicowane, kompleksowe i dostosowane pod potrzeby studentów tego kierunku, wynikające z obowiązującego programu studiów i konieczności osiągnięcia zaplanowanych efektów uczenia się.

Uczelnia oferuje zróżnicowane formy wsparcia w zakresie merytorycznym, materialnym, organizacyjnym oraz przygotowuje studentów do prowadzenia działalności naukowej i udziału w niej, a także – w stopniu adekwatnym do charakterystyki studiów o profilu ogólnoakademickim – wkroczenia na rynek pracy w obszarze właściwym dla kierunku. Studenci mają możliwość konsultacji z nauczycielami akademickimi lub innymi osobami prowadzącymi zajęcia dwa razy w tygodniu, a dla osób studiujących w formie niestacjonarnej przewidziano dwie konsultacje stacjonarne w ciągu semestru (w trakcie zaplanowanego zjazdu). Studenci korzystają również z konsultacji w formie online, poprzez platformę MS Teams czy przez kontakt mailowy z prowadzącymi.

Studenci każdego roku mają możliwość bieżących konsultacji także z doradcą rocznikowym (pełniącym funkcję opiekuna roku), w trakcie których studenci zgłaszają swoje uwagi lub bieżące potrzeby związane z procesem uczenia się. Studenci cenią sobie otwarte podejście pracowników podczas kontaktu w sprawach ważnych. Doradca rocznikowy pełni również funkcję informacyjną, gdzie zawiadamia o formach wsparcia (m.in. jak działa obowiązujący na uczelni system stypendialny czy konsultuje indywidualne sytuacje studentów).

Regulamin studiów przewiduje odpowiednie (oraz w praktyce odpowiednio funkcjonujące) rozwiązania przydatne w procesie uczenia się, np. urlopy od zajęć, egzaminy i zaliczenia komisyjne, indywidualną organizację studiów.

Uczelnia wspiera i umożliwia rozwój studentom wyróżniającym się przede wszystkim w sferze naukowej, zgodnie z przyjętym profilem studiów. Elementy tego wsparcia obejmują m.in. dostęp do rozbudowanej infrastruktury bibliotecznej oraz baz danych (w tym portalu ibuklibra.pl), które

umożliwiają studentom podejmowanie indywidualnej aktywności badawczej. Studenci są zachęceni do udziału w projektach naukowych realizowanych w Uczelni, w ramach których mają możliwość uczestniczenia w badaniach, współtworzenia publikacji naukowych oraz przygotowywania artykułów opartych na wynikach własnych badań – prowadzonych przy przygotowywaniu pracy dyplomowej. Kadra akademicka aktywnie zaprasza studentów do współpracy naukowej, stwarzając im warunki do prezentowania efektów badań podczas sesji posterowych, konferencji oraz wydarzeń tj. ogrody nauki i dydaktyki. Dzięki temu studenci mogą nie tylko rozwijać kompetencje badawcze, lecz także uczyć się komunikowania wyników pracy naukowej. Uzupelnieniem tych działań jest program mentoringu (tutoringu), w ramach którego studenci, przy wsparciu wybranego członka kadry akademickiej, rozwijają swoje zainteresowania naukowe i dydaktyczne przez okres kilku semestrów w sposób zindywidualizowany.

Studenci mogą się również rozwijać naukowo poprzez działalność w Kołach Naukowych (KN) zbieżnych z ocenianym kierunkiem m.in. KN Podstaw Pedagogiki „Paideia”, KN Logopedii, KN Surpedagogiki. Studenci mogą rozwijać tam swoje zainteresowania naukowe, realizować własne projekty badawcze oraz mogą uczestniczyć w konferencjach naukowych.

Uczelnia posiada system nagradzania studentów wyróżniających się na płaszczyźnie naukowej czy w innych obszarach życia akademickiego. Studenci mają możliwość ubiegania się o stypendium Rektora, które na Uczelni funkcjonuje w systemie dwustopniowym i jest przyznawane w zależności od pozycji na liście rankingowej. Jego wysokość wynosi odpowiednio 1 000 zł i 1 200 zł, co stanowi istotny czynnik motywujący studentów do osiągania wysokich wyników w różnych obszarach – naukowym, sportowym czy artystycznym. Wyróżniająca aktywność stanowi również podstawę do studiowania według indywidualnego programu studiów, który pozwala dostosować program studiów pod konkretne zainteresowania naukowe studenta. Ponadto Uczelnia organizuje konkurs Rektora na najlepszą pracę dyplomową, który ma na celu wyróżnienie prac dyplomowych wysokiej jakości. Studenci nie byli w stanie określić, jaka forma nagrody przewidziana jest dla zwycięzców konkursu, jednak bez trudu wskazali, kto został laureatem. Wskazuje to na potrzebę uaktualnienia informacji zamieszczonych na stronie internetowej Uczelni oraz udostępnienia przejrzystego regulaminu konkursu, obejmującego zasady udziału, kryteria oceny oraz formy nagradzania.

Katalog świadczeń pomocy materialnej obowiązujący w Uczelni jest zgodny z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce i obejmuje wszystkie formy wsparcia wskazane w art. 86 ust. 1 pkt 1-4, tj. stypendium Rektora, stypendium socjalne, stypendium dla osób z niepełnosprawnościami oraz zapomogę. Niezależnie od świadczeń uczelnianych studenci mogą ubiegać się także o stypendium ministra za wybitne osiągnięcia naukowe, artystyczne lub sportowe. Studenci są powoływani do pełnienia funkcji w Komisji Stypendialnej i Odwoławczej Komisji Stypendialnej na wniosek Zarządu Samorządu Studentów Akademii Pedagogiki Specjalnej i stanowią większość składu osobowego tych komisji.

W zakresie wsparcia zdrowia psychicznego, studenci mają dostęp do Akademickiej Poradni Psychologicznej (APP). W ramach działalności poradni prowadzone są konsultacje psychologiczne, interwencja kryzysowa oraz psychoterapia czy również działalność psychoedukacyjna. APP tworzy materiały edukacyjne z zakresu dbania o dobrostan psychiczny, które udostępniane są społeczności akademickiej. Poradnia udziela wsparcia w tygodniu roboczym, a w okresie wakacyjnym funkcjonuje w trybie zdalnym. Studenci podczas spotkania podkreślali, że czas oczekiwania na udzielenie wsparcia jest krótki i mogą z niego korzystać kilka razy w miesiącu.

Na Uczelni powstała inicjatywa Pogadalni Studenckiej, gdzie społeczność studencka ma możliwość wymiany swoich doświadczeń związanych ze studiowaniem, a idea tego projektu jest oparta na wzajemnym wsparciu.

Uczelnia umożliwia studentom udział w Akademickim Związku Sportowym (AZS). W ramach tej działalności mają dostęp do infrastruktury sportowej oferowanej przez Uczelnię. Wyjątkową popularnością cieszy się sekcja piłki siatkowej, która bierze udział w zawodach – Akademickich Mistrzostwach Warszawy i Mazowsza, Akademickich Mistrzostwach Polski czy w Varsoviadzie. Dodatkowo dla społeczności studenckiej w ramach działalności AZS przewidziane są zajęcia z jogi lub zajęcia biegowe.

W zakresie aktywności artystycznej studenci mogą angażować się w działalność chóru akademickiego „APSurd” oraz w Reprezentacyjny Zespół Wokalno-Instrumentalny Regimentum: „R.Z.W.I.R.” Uczelnia również organizuje cykliczne wydarzenia – „Żywa Biblioteka” oraz „Absolutnie Społeczne Kino”, inicjatywy te cieszą się dużą popularnością wśród studentów.

Kierunek pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna jest prowadzony w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej na studiach pierwszego stopnia, natomiast studia drugiego stopnia realizowane są wyłącznie w formie niestacjonarnej. Przewidziane przez Uczelnię formy wsparcia dla studentów są dostosowane do specyfiki obu trybów kształcenia.

Dla Studentów z niepełnosprawnością przewidziane jest wsparcie adaptacyjne i liczne dostosowania procesu edukacyjnego – studiowanie według indywidualnej organizacji studiów, możliwość uzyskania specjalnej zgody na nagrywanie zajęć oraz dostosowanie form zaliczeń (np. dostosowanie poprzez powiększony druk, wydłużony czas pracy) pod indywidualne potrzeby studenta z niepełnosprawnością. Dodatkowo Uczelnia udostępnia specjalistyczny sprzęt np. regulowane biurka na wysokość oraz zapewnia transport specjalistyczny. Studenci mogą również liczyć na wsparcie pełnomocnika Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami i asystentów naukowo – metodycznych w procesie uczenia się.

Na wyróżnienie zasługuje dostępność tłumaczy migowych na Uczelni, którzy towarzyszą studentom na zajęciach dydaktycznych, zapewniając im realny dostęp do treści zwiększając przy tym komfort studiowania.

W Regulaminie studiów zostało uwzględnione prawo studenta rodzica czy studentki w ciąży do Indywidualnej Organizacji Studiów, a także prawo do urlopu. Uczelnia udostępnia przestrzeń, która jest wykorzystywana jako „pokój matki z dzieckiem”, wspierając przy tym łączenie ról matki i studentki.

Na Uczelni funkcjonuje procedura zgłaszania skarg i wniosków. Studenci swoje skargi kierują do m.in. doradcy rocznikowego, dyrektora studiów w formie pisemnej lub osobiście w trakcie trwania dyżurów, a od otrzymanej decyzji przysługuje odwołanie do Rektora Uczelni. Studenci mają możliwość zgłoszenia pojawiających się skarg i wniosków również do Samorządu Studenckiego. Studenci w trakcie spotkania zakomunikowali, że większość spraw przez nich zgłaszana jest rozwiązywanych poprzez bezpośredni kontakt z nauczycielami akademickimi, czy doradcą rocznikowym.

Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie posiada sformalizowane procedury przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji, obejmujące wszystkich członków społeczności akademickiej, w tym studentów. W strukturze uczelni działa Komisja ds. Przeciwdziałania Mobbingowi i Dyskryminacji, a także powołano pełnomocnika Rektora odpowiedzialnego za wyżej wymienione kwestie. Standardy i zasady etyczne zostały ponadto ujęte w Kodeksie Etyki Studenta

Uczelni. Studenci deklarują, że czują się bezpiecznie, a podczas spotkania z członkami zespołu oceniającego nie zgłaszali żadnych nieprawidłowości w tym obszarze.

Kadra administracyjna jest pozytywnie oceniana przez studentów pod względem kompetencji, dostępności i jakości obsługi. Pracownicy Biura Obsługi Osób Studiujących oraz biblioteki udzielają rzetelnych informacji, sprawnie rozwiązują sprawy związane z tokiem studiów i wykazują się otwartością na potrzeby studentów. Jednocześnie pracownicy administracji systematycznie podnoszą kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach z zakresu obsługi systemów uczelnianych, infrastruktury informatycznej oraz komunikacji.

Samorząd studencki jest wspierany przez Uczelnię finansowo oraz ma pomieszczenie oddane do użytkowania. Za jego wsparcie merytoryczne odpowiada biuro prorektor ds. kształcenia. Samorząd Studentów Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie aktywnie realizuje zadania wynikające z Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce m.in. realizuje zadania z obszaru kulturowego, organizując liczne wydarzenia skierowane dla społeczności akademickiej m.in. współorganizuje Juwenalia wraz z Politechniką Warszawską, wyjazd adaptacyjny dla studentów I roku, wieczory planszówkowe, Dni Kół Naukowych pt. „Skołuj się!” (gdzie zainteresowani studenci mają możliwość dołączenia do Kół Naukowych działających na Uczelni), Piknik z okazji dnia Akademii, wspólne sadzenie tulipanów, czy organizuje dla studentów kursy na wychowawcę kolonijnego.

Studenci w Senacie Akademii Pedagogiki Specjalnej mają swoich przedstawicieli w liczbie spełniającej wymagania, zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Studenci pełniący funkcje senatora aktywnie uczestniczą w komisjach senackich, gdzie reprezentują oraz zgłaszają bieżące potrzeby studentów.

Studenci uczestniczą w ewaluacji procesu kształcenia poprzez różne rodzaje ankiet, które mają na celu pozyskanie informacji zwrotnych dotyczących zajęć czy wsparcia studenckiego. Funkcjonują m.in. ankiety ewaluacyjne zajęć, ankieta dotycząca mobbingu i dyskryminacji, a także ankiety organizowane przez Samorząd Studentów APS, w tym plebiscyt „Najlepszy wykładowca” i inne inicjatywy służące zbieraniu opinii i sugestii od studentów.

Uczelnia informuje studentów o możliwości wypełnienia ankiet za pośrednictwem systemu USOS, poczty elektronicznej, mediów społecznościowych oraz poprzez prowadzących zajęcia, którzy przypominają o wypełnianiu ankiet podczas zajęć. Zgodnie z relacjami przedstawicieli Samorządu Studentów APS, zwrotność ankiet, mimo podjętych działań, jest stosunkowo niska, jednak opinie zawarte w ankietach są analizowane i mają realny wpływ na zmiany w organizacji zajęć – studenci zauważają realną różnicę między jakością prowadzonych zajęć na ich pierwszym roku, a zajęciami na trzecim roku studiów, przypisując te zmiany przy uwzględnieniu ich opinii wyrażonych w ankietach.

Działający na Uczelni system ankietowy uzupełniają działania Samorządu Studentów, organizuje on własne badania, w których studenci mają możliwość zgłaszania sugestii dotyczących funkcjonowania zajęć czy działalności dydaktycznej. Studenci ocenianego kierunku posiadają swoich przedstawicieli w Radzie Programowej.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

System wsparcia studentów na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna prowadzonym przez Akademię Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie należy ocenić jako kompleksowy, spójny i adekwatny do specyfiki kierunku oraz ogólnoakademickiego profilu. Uczelnia zapewnia studentom szeroki wachlarz form wsparcia obejmujących aspekty merytoryczne, organizacyjne, materialne, społeczne oraz psychologiczne, co sprzyja efektywnemu osiągnięciu zakładanych efektów uczenia się.

Studenci mają możliwość konsultacji z nauczycielami i doradcami rocznikowymi, korzystania z indywidualnej organizacji studiów, uczestnictwa w projektach badawczych, kołach naukowych i konferencjach, a także rozwijania swoich zainteresowań w programie mentoringu. Dodatkowo Uczelnia wspiera studentów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi, studentów rodziców i osoby z niepełnosprawnościami, zapewniając wsparcie adaptacyjne, dostęp do tłumaczy migowych i specjalistycznej infrastruktury. Obowiązujące procedury antydyskryminacyjne oraz mechanizmy zgłaszania skarg i wniosków gwarantują poczucie bezpieczeństwa, równego traktowania i realny wpływ studentów na funkcjonowanie Uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacja

Rekomenduje się uaktualnienie informacji na stronie internetowej Uczelni oraz udostępnienie wszystkim studentom przejrzystego regulaminu konkursu Rektora na najlepszą pracę dyplomową, określającego zasady udziału, kryteria oceny oraz formy nagradzania.

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Do przekazywania informacji publicznej Uniwersytet wykorzystuje własną stronę internetową oraz Biuletyn Informacji Publicznej. Serwis Uczelni jest czytelny i responsywny – automatycznie dostosowuje układ oraz wygląd do różnych rozmiarów ekranów i urządzeń. Został on również zaprojektowany zgodnie ze standardami WCAG dotyczącymi dostępności cyfrowej, co umożliwia użytkownikom modyfikowanie sposobu wyświetlania treści, m.in. poprzez zastosowanie odpowiednich skrótów klawiaturowych. Strona BIP jest również czytelna, dostępna i responsywna.

Jednocześnie na stronie internetowej nie zastosowano tzw. panelu (widżetu) dostępności, który umożliwiłby osobom nieznającym skrótów klawiaturowych w prosty sposób dostosowanie wyglądu serwisu do indywidualnych potrzeb, takich jak zmiana kontrastu, wielkości czcionki czy odstępów

między elementami. Panel dostępności jest tylko obecny w wybranych zakładkach strony internetowej (m.in. wirtualne muzeum patronki Uczelni).

Strona internetowa Uczelni oraz BIP umożliwiają odnalezienie wszystkich wymaganych informacji dotyczących m.in.: celów kształcenia, kompetencji oczekiwanych od kandydatów, warunków i kryteriów przyjęcia na studia, terminarza procesu rekrutacji, programu studiów, efektów uczenia się, opisu procesu nauczania i uczenia się, charakterystyki systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, zasad uznawania efektów uczenia się, zasad dyplomowania, przyznawanych kwalifikacji i tytułów zawodowych oraz warunków studiowania i form wsparcia w procesie uczenia się. Ponadto informacje dotyczące ocenianego kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna są udostępniane także w ogólnopolskim systemie RAD-on, co zwiększa ich dostępność i porównywalność.

Na stronie wydziałowej zamieszczono instrukcje dotyczące korzystania z infrastruktury informatycznej Uczelni, w tym m.in. instrukcję obsługi programu MS Teams oraz instrukcję aktywacji konta Office 365.

Aktualność, rzetelność, zrozumiałość i kompleksowość informacji o studiach, a także ich zgodność z potrzebami różnych grup interesariuszy, są systematycznie monitorowane i oceniane. Jednocześnie należy podkreślić, że na stronach internetowych Uczelni udostępniany jest szeroki zakres aktualnych i szczegółowych danych dotyczących ocenianego kierunku studiów, co świadczy o wysokim poziomie transparentności oraz dbałości o rzetelną komunikację z interesariuszami. Za bieżące aktualizowanie informacji podanych na stronie internetowej Uczelni odpowiada Kancelaria Akademii Pedagogiki Specjalnej.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia przekazuje informacje publiczne za pośrednictwem strony internetowej oraz Biuletynu Informacji Publicznej. Serwis jest czytelny, responsywny i zaprojektowany zgodnie ze standardami WCAG, co umożliwia dostęp do treści różnym grupom użytkowników. Struktura stron pozwala na odnalezienie informacji dotyczących procesu kształcenia, rekrutacji, programów studiów, efektów uczenia się, zasad oceniania, dyplomowania oraz form wsparcia studentów. Treści publikowane na stronach są aktualizowane i porządkowane w sposób umożliwiający ich zrozumienie przez interesariuszy. Jednocześnie panel dostępności występuje jedynie w wybranych zakładkach serwisu, co ogranicza możliwość prostego dostosowania wyglądu strony przez użytkowników niekorzystających ze skrótów klawiaturowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacja

Rekomenduje się dodanie na stronę internetową Uczelni panelu dostępności, w celu ułatwienia korzystania z niej interesariuszom zewnętrznym ze specjalnymi potrzebami.

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Polityka jakości kształcenia w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej oparta jest na przepisach, które weszły w życie 1 października 2019 roku zarządzeniem Rektora APS. W roku akademickim 2024/25 nowy zespół rektorski podjął działania zmierzające do aktualizacji polityki jakości w Uczelni zgodnie z uchwałą nr 16/2024 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 25 września 2024 r. w sprawie przyjęcia Polityki Zapewniania Jakości Kształcenia w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. System zapewniania jakości kształcenia w Uczelni oraz na Wydziale jest cyklicznie aktualizowany i dostosowywany do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych. Działania na rzecz kształtowania wysokiej jakości kształcenia mają charakter systematyczny, a objęci są nim wszyscy pracownicy Uczelni odpowiedzialni za realizację zadań w zakresie jakości kształcenia, studenci, absolwenci oraz interesariusze zewnętrzni. Na podstawie wyników monitorowania oraz przeglądu programu studiów formułowane są wnioski w zakresie: zgodności programu z założeniami kierunku i koncepcji kształcenia, innowacyjności oferty kształcenia oraz luk kompetencyjnych pomiędzy kompetencjami nabytymi przez studentów w toku studiów a kompetencjami wymaganymi przez pracodawców.

W ramach przeglądu programu studiów dokonywana jest ocena systemu ECTS, wymiaru godzin poszczególnych zajęć ich sekwencji i zgodności treści kształcenia. Weryfikowana jest zgodność form zajęć, metod dydaktycznych z zakładanymi kierunkowymi i przedmiotowymi efektami uczenia się. Zmiany w programie studiów dokonywane są ze względu na konieczność ich wprowadzenia, podyktowaną potrzebami rynku pracy, a także zmianami przepisów prawnych. Wszelkie zmiany w programie studiów dokonywane są w formalny sposób, dzięki przyjętym oficjalnie procedurom. Podobnie odbywa się zatwierdzanie nowych programów oraz wycofywanie nieaktualnych. Corocznie przeprowadzana jest systematyczna ocena, monitorowanie i przeglądy programu studiów przez Instytutowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia powoływane przez Dyrektora Instytutu. Do ich zadań należy: wspieranie działań projakościowych podejmowanych przez Dyrektora Instytutu z Uczelnianym Zespołem ds. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w gromadzeniu informacji na temat stanu jakości kształcenia w Instytucie. Ponadto za działania projakościowe odpowiedzialne jest Centrum Doskonalenia Dydaktycznego (powoływane przez Rektora). Do zadań Centrum należy: zdobywanie i współdzielenie się wiedzą, doświadczeniami i kompetencjami; budowanie, rozwijanie i podtrzymywanie wspólnoty uczącej się; poszukiwanie nowych obszarów dla dzielenia się wiedzą, także poza Uczelnią. W ramach WSZJK zapewniony był zatem nie tylko okresowy, ale również bieżący monitoring jakości kształcenia m.in. w postaci: 1. przeprowadzania hospitacji zajęć, w szczególności prowadzonych przez doktorantów, młodszych lub dopiero rozpoczynających pracę nauczycieli; 2. oceny ankietowej zajęć dokonywanej przez studentów na koniec każdego semestru. Ankietyzacja dotycząca zrealizowanych zajęć miała na celu poznanie opinii studentów na temat jakości realizacji

zajęć umieszczonych w planie studiów; 3. analizy sposobu i kompletności wypełniania sylabusów na poziomie instytutów, Biura Organizacji Kształcenia oraz Prorektora ds. Kształcenia. Prowadzono monity i indywidualne konsultacje dotyczące prawidłowości wypełniania sylabusów; 4. analizy sposobów weryfikacji efektów uczenia się na poziomie kierunku. Należy podkreślić, że przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o przejrzyste formalne warunki i kryteria kwalifikacyjne, a wszelkie zmiany czy też wycofywanie programu studiów jest dokonywane w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury.

Reasumując, ocena obejmuje m.in. efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami rynku pracy, system punktów ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyki zawodowe, wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów. Absolwenci posiadają kwalifikacje pożądane na rynku pracy dzięki innowacyjnym programom kształcenia, w których łączona jest dydaktyka z badaniami naukowymi oraz praktyką zawodową. Stale doskonalona jest jakość kształcenia dzięki efektywnemu procesowi zarządzania, w którym ważne miejsce zajmują: diagnoza, ewaluacja i modyfikacja z udziałem interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych oraz szybka interwencja podejmowana w sytuacjach trudnych. Tak ustrukturalizowany system jakości kształcenia pozwala na przejrzystą, efektywną i merytorycznie właściwą pracę, co skutkuje bardzo dobrymi wynikami w pracy nad jakością proponowanego kształcenia. Pomimo dość wnikliwego analizowania programu studiów, a nade wszystko efektów uczenia się, nie uchroniono się od błędów w opisie efektów uczenia się odnoszących się do standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Dlatego niezbędne jest literalne przedstawienie efektów uczenia się zawartych z zał. nr 1 Standard kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, co poprawi jakość kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zapewniony jest merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nadzór nad kierunkiem pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i pedagogika szkolna, jak również nad zapewnieniem i doskonaleniem programu studiów na tym kierunku. Nadzór ten odbywa się na podstawie przejrzystości określonego podziału kompetencji między poszczególnymi osobami i ciałami odpowiedzialnymi za kierunek. Procesy projektowania, zatwierdzania oraz zmian w programie studiów są realizowane w oparciu o oficjalnie zatwierdzone procedury. Są one przejrzyste i jasno określają zarówno przebieg tych procesów, jak i odpowiedzialność kadry zarządzającej oraz ciał statutowych, nadzorujących ich przebieg. Zasady i kryteria kwalifikacji kandydatów uchwalane są oficjalnie przez władze Uczelni. Uczelnia zapewnia doskonalenie programu studiów poprzez ustanowienie zasad dotyczących zakresu dokonywanych systematycznie przeglądów programu studiów. Przegląd programu studiów jest dokonywany na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna systematycznie, obejmuje

kluczowe elementy programu studiów, jak efekty uczenia się, treści programowe, metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się nabywanych przez studentów w toku kształcenia i na jego zakończenie, jak również uzyskiwane wyniki nauczania. Przegląd programu studiów opiera się na zróżnicowanym zestawie danych i informacji pozyskiwanych od różnych interesariuszy procesu kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Nie sformułowano

Zalecenia

1. Zaleca się przyjęcie kierunkowych efektów uczenia się w literalnym brzmieniu efektów ogólnych i szczegółowych dla grup zajęć B, C i D, określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2024 poz. 453) zał. nr 1. Standard kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.